

Přeloučský ROŠT

únor
2021

2

Zpravodaj pro občany Přeloučka

www.mestoprelouc.cz

10 Kč

Fotografii poskytla MŠ Kladenská ulice

**Jak to vypadá s očkováním
proti covidu v našem městě**

... čtěte na str. 4

**Soutěžíme s Roštem
a odborem životního prostředí**

... naleznete na str. 5

**Noví občané
v našem městě**

... naleznete na str. 6

WOODCOTE
Stavebniny

AKČNÍ LETÁK

Extherm MO Jádrová omítka
balení 25 kg
65 Kč/ks

Knauf SDK White
12,5 / 2,0 m (2,5m²)
149,- Kč/2,5m

Bandáž samolepící
45 m Fiba Tape
79 Kč/ks

Knauf Insulation
Naturoll Pro
SLEVA 50 %

Akce platí od 18. 1. do 28. 2. 2021, nebo do vyprodání zásob.
Uvedené ceny jsou vč. DPH, obrázky jsou ilustrační, za tiskové chyby neručíme.

Pardubická 1399, Přelouč
Fáblovka 404, Pardubice
www.woodcote.cz

WOODCOTE
Stavebniny

AKČNÍ LETÁK

Těsnění pěnové 30 mm
akustická páska 30 m
69 Kč/ks

Šroub TN 25 x 3,5 mm
SDK, bal 1000ks
120,- Kč/bal

UD profil 30
3,00 m NEO
SLEVA 60 %

CD profil 60
3,00 a 4,00 m NEO
SLEVA 60 %

Akce platí od 18. 1. do 28. 2. 2021, nebo do vyprodání zásob.
Uvedené ceny jsou vč. DPH, obrázky jsou ilustrační, za tiskové chyby neručíme.

Pardubická 1399, Přelouč
Fáblovka 404, Pardubice
www.woodcote.cz

PRONÁJEM A PŮJČOVNA
DODÁVEK PŘELOUČ
do 3.5 tuny / nosnost 1500 kg

v bývalém areálu Zbrojovky
Tovární 1553, 535 01 Přelouč

BLACK BIRD
SERVICES

BlackBird Services a.s. • Info: 777 708 260

Rada města

První rada roku 2021 se konala 11. 1. a celkem bylo na programu 18 bodů. Jmenujme například schválení dodatku č. 1 smlouvy o dílo mezi městem Přelouč a Polabskou lesní s.r.o. na provedení těžby a obnovy lesního porostu na lesních pozemcích města, souhlas s upraveným návrhem dispozičního řešení přestavby a nástavby části bytového domu č.p. 433 v ulici Za Fontánou v Přelouči, na základě kterého vznikne 18 malometrážních bytů. Radní také projednali a schválili smlouvu č. 2020-012 o poskytování pozáručního systému měření a regulace u objektů města Přelouč, na kterých byla realizována úspora energií metodou EPC, uzavíranou od 1. 2. 2021 se společností AS Control Plus s.r.o. Brno, rada také vzala na vědomí zájmovou oblast společnosti Telco Infrastructure, s. r. o. pro výstavbu optické sítě v Přelouči a vyjádření města k projektové dokumentaci pro povolení stavby. Od souhlasila se také projektová dokumentace na rekonstrukci městských komunikací v roce 2021, konkrétně:

- rekonstrukce chodníků a veřejného osvětlení v ulici Svazu bojovníků za svobodu (předpokládané náklady na PD a realizaci činí cca 3 500 000 Kč)
- rekonstrukce komunikace, chodníků a veřejného osvětlení v části Bratrouchovské ulice, mezi ulicemi Havlíčkova a Jiráskova (předpokládané náklady na PD a realizaci činí cca 2 800 000 Kč)
- rekonstrukce komunikace a veřejného osvětlení u Račanského rybníka, mezi ulicemi Račanská, U rybníčka a Mánesova (předpokládané náklady na PD a realizaci činí cca 3 400 000,00 Kč)
- revitalizace vnitrobloku za bytovými domy č.p. 986 – č.p. 989 (proti městskému kinu) – (předpokládané náklady na PD a realizaci činí cca 1 300 000,00 Kč)

- rekonstrukce komunikace „k bytovce“ v místní části Lohenice (předpokládané náklady na PD a realizaci činí cca 5 500 000,00 Kč).

Také se projednala informace a návrh situačního řešení výstavby ochranného přechodového ostrůvku na přechodu přes silnici I/2 u budovy České pošty, s.p. v Pardubické ulici. Schválil se dodatek č. 1/2021 ke smlouvě č. 64/02 o odvozu odpadu mezi městem Přelouč a společností SOP a.s. Na předsedy komise místní samosprávy a osadních výborů byl nasměrován požadavek vypracovat zprávu o činnosti komise/výboru za rok 2020, a předložení zprávy na sekretariát Městského úřadu Přelouč do 28. 2. 2021. Schválily se termíny schůzí rady města a zasedání zastupitelstva města pro rok 2021. Z důvodu úmrtí RSDr. Jaroslava Čapského se na této radě projednal nástup náhradníka Jana Šimona. Radní se shodli a prohlásili, že město Přelouč má zájem, aby spol. SOP a.s. v zastoupení města Přelouč u provozovatele spol. Bohemian Waste Management a.s. ve smyslu ust. § 157 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších změn („dále jen NZOD“), uplatnila nárok na zahrnutí komunálního odpadu splňujícího podmínky podle ust. § 40 odst. 1 NZOD s výjimkou nebezpečných odpadů (dále jen „Odpad“), jehož původcem je město, do dílčího základu poplatku za ukládání komunálního odpadu namísto dílčího základu poplatku za ukládání využitelných odpadů, a to ve vztahu k veškerému odpadu, ke kterému bude v souladu s NZOD možné, uloženému na skládce.

Dne 25. 1. 2021 se uskutečnila 58. Rada města Přelouče. Na programu schůze byly například schválení smlouvy o bezúplatném převodu majetku mezi městem Přelouč a Mateřskou školou Přelouč, Kladenská 1332 na převod multifunkční pánve Vario, dále schválení návštěvního řádu dětských hřišť

ve vnitroblocích a aktualizace provozního řádu hřišť, schválení několika zřízení věcných břemen. Na této radě se také projednalo a odsouhlasilo podání žádosti o dotaci a smlouva na administraci projektu „Rekonstrukce budovy školní jídelny v ulici Obránců míru č.p. 1714, Přelouč – I. etapa“. Radě byl předložen stav neuhrazených pohledávek k datu 31. 12. 2020. Na vědomí rada vzala mimo jiné také body z jednání Osadního výboru Klenovka ze dne 18. 12. 2020 a zápis Komise pro rozvoj města ze dne 20. 1. 2021. Vzhledem k současné celkové velice náročné situaci v oblasti pečovatelské služby v našem městě rada zřídila nové funkční místo „pečovatelka“ v oddělení pečovatelské služby sociálního odboru a stanovila tak celkový počet zaměstnanců úřadu na 92 s účinností od 1. 2. 2021. Radní také vzali na vědomí závěrečnou zprávu o realizaci Programu dlouhodobé primární prevence rizikového chování na základních školách Přelouč za školní rok 2019/2020.

Všechna usnesení z obou rad naleznete na stránkách města. **MG**

Nabízím pronájem obchodu
po **ZAVEDENÉ** prodejně **ZVERIMEX**.

Provozovna je u hlavní silnice
hned naproti parkovišti.
Volné ihned.

Cena 10 000 Kč/měsíčně k jednání.
Tel.: 603 372 125.

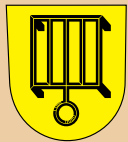
Kosmetický salon
Kosmetička
a vizážistka
Sára Klimentová

Objednávky na tel. 702 159 613
Více info na www.sarasalon.webnode.cz
Adresa: Havlíčkova 354, Přelouč 535 01

PROVOZOVNA MASÁŽÍ
Masér Lukáš Březina

Objednávky na tel. 606 045 831
Více info na: www.studiohavlickovaprelouc.webnode.cz

Adresa: Havlíčkova 354, Přelouč 535 01

Zeptali jsme se starostky města Bc. Ireny Burešové, jak to vypadá s očkováním proti covidu v našem městě?

„Vakcinační centrum v Přelouči připravujeme v souladu s pokyny vedení Pardubického kraje, jehož záměrem je otevření vakcinačních center v tzv. obcích s rozšířenou působností (ORP), kterých je v Pardubickém kraji celkem 15, a jednou z nich je i Přelouč. Prvním úkolem pro všechny starosty ORP bylo vytipovat vhodnou budovu, která bude splňovat kromě prostorových podmínek i další, jako např. bezbariérový přístup, blízkost velkokapacitního parkoviště, internet, sociální zázemí. Tyto podmínky u nás ve městě splňuje stoprocentně budova sportovní haly v ulici Za Fontánou. Původně se předpokládalo, že vakcinační centrum bude v provozu od 1. 3. 2021, bohužel z důvodu nedostatku vakcín se zatím termín otevření centra předpokládá přibližně od 1. 4. 2021. V současné době řešíme problém vybavení nábytkem, personální zajištění chodu centra, včetně odborného zdravotnického personálu a věříme, že vše zvládneme tak, aby bylo vakcinační centrum v Přelouči pro veřejnost otevřeno.“

**Sledujte webové stránky našeho města,
kam se budou postupně doplňovat další
aktuální informace ohledně této problematiky.**

POMOC SENIORŮM PŘI REGISTRACI K OČKOVÁNÍ PROTI KORONAVIRU V RÁMCI PARDUBICKÉHO KRAJE:

Od pondělí 18. ledna je zprovozněna speciální krajská infolinka s číslem **466 026 466**.

Tato krajská infolinka pomůže občanům s registrací k očkování a bude v provozu **PO + ST od 8 do 17 hodin a v ÚT, ČT, PÁ od 8 do 14 hodin. Týká se opravdu jen pomoci s registrací k očkování.**

OSOBNÍ POMOC SENIORŮM PŘI REGISTRACI K OČKOVÁNÍ Z PŘELOUČE A OKOLÍ:

Městský úřad Přelouč, sociální odbor nabízí také pro seniory z Přelouče a okolí přímou osobní pomoc s registrací.

Pro pomoc a dojednání osobního setkání volejte na telefon **466 094 167** – vedoucí odboru, **Blanka Konvalinová, DiS.**

FINANČNÍ SPRÁVA

Finanční úřad pro Pardubický kraj
Boženy Němcové 2625, Pardubice

Upozornění pro daňovou veřejnost

„SBĚRNÝ BOX“ pro daňová podání

MěÚ v Přelouči umožňuje bezkontaktní odevzdávání daňových podání

- Sběrný box bude k dispozici v úřední dny pondělí a středa 9:00 – 11:00 a 13:00 – 16:00
- Sběrný box bude uložen ve vstupní hale budovy Městského úřadu Přelouč, Československé armády 1665
- Lze využít též sběrný box umístěný na Územním pracovišti v Pardubicích, Boženy Němcové 2625, a to 24 hod. denně.

SOP
Marius Pedersen Group

společnost podnikající v oboru nakládání s odpady a druhotnými surovinami hledá **spolupracovníky nebo spolupracovníka** pro obsazení pozice:

„ŘIDIČKA/ŘIDIČ NÁKLADNÍHO VOZIDLA, MANIPULAČNÍ DĚLNICE/DĚLNÍK“

Požadujeme:

- dobrý zdravotní stav, trestní bezúhonnost
- ŘP skupiny – C, E
- osvědčení ADR výhodou
- smysl pro zodpovědnost
- osvědčení profesní způsobilosti řidiče

Místo výkonu práce:

- Přelouč

Náplň práce:

- řízení kontejnerových vozidel
- vykonávat manuální práce související s činností dělníka svozu tříděného odpadu
- údržba světlé techniky
- řízení svozových vozidel
- dvousměnný provoz
- provádění úklidu
- dodržování BOZP

Nabízíme:

- zodpovědnou práci pro přední společnost na trhu v oblasti nakládání s odpady
- jistotu stabilní firmy
- nadstandardní pracovní podmínky
- nákladní automobily zn. Mercedes, Volvo, Man
- klademe důraz na sledování technického stavu vozidel
- pracovní smlouvu na dobu neurčitou
- **pravidelnou měsíční mzdu** ve složení:
 - pevná složka
 - prémie
 - náhrada cestovního
 - možnost zvýšení kvalifikace za podmínek v rámci profesního vzdělávání
- pohyblivá složka
- příplatky za práci přesčas dle zákoníku práce

Poskytované benefity:

- telefon (sjednání rodinné smlouvy)
- náborový příspěvek
- zaplácení profesní průkaz řidiče
- osobní Benzina karta se zvýhodněnou cenou PHM

Pracovní doba:

- dvousměnný pracovní režim

Pro bližší informace kontaktujte:
Zahradník Roman
telefon: 602 695 920, roman.zahradnik@mariuspetersen.cz
pondělí – pátek: 8.00 – 14.00 hodin
SOP a.s., Pardubická 1630, 535 01 Přelouč

SOP a.s. – Přelouč, Pardubická 1630, PSC 535 01
Tel./Fax: 493 646 411/428 – E-mail: sop@mariuspetersen.cz – www.sopprelouc.cz
Zapsaná u Krajského soudu v Hradci Králové – oddíl B, vložka 1090 – IČO 60913843

Kontrola sítě budek pro ptáky a netopýry na území města Přelouč v roce 2020

Po ukončení hnízdní sezóny 2020 byla kompletní síť revidována, budky zkontrolovány a vyčištěny. Současná síť budek tak čítá 44 ks, z toho 37 ks je určeno ptákům.

Hlavními cíli prací je: podpora hnízdění dutinových hnízdičů v městském prostředí, údržba hnízdních stanovišť ptáků a denních úkrytů netopýrů, zajištění náhradních stanovišť po případném kácení a prořezávce, výzkum a inventarizace hnízdění v městském prostředí, environmentální osvěta.

Zjištěna byla **obsazenost sýkorníků 100 %**. Budky byly využívány ke hnízdění 5 druhů ptáků – vrabec polní (*Passer montanus*), rehek zahradní (*Phoenicurus phoenicurus*), sýkora uhelníček (*Periparus ater*), sýkora koňadra (*Parus major*), sýkora modřínka (*Cyanistes caeruleus*). **Výsledky ukazují na nasycenost sítě budek, je tedy vhodné zvážit instalaci dalších sýkorníků.** Pobytové stopy savců byly zjištěny v jednom sý-

korníku – jednalo se o staré hnízdo plšika lískového (*Muscadinus avellanarius*). Pobytové stopy zástupců blanokřídlého hmyzu nebyly v roce 2020 nalezeny. Další typy budek pro ptáky byly využity špačkem obecným (*Sturnus vulgaris*), rehem zahradním nebo jako nocoviště ptáků. Budky pro netopýry byly využity z 80 % jako denní úkryty cílových druhů.

Celá tato činnost je prováděna ve vzájemné spolupráci Města Přelouče a firmy EKOSFER Solutions, s.r.o.

Podrobné informace ke stažení zde <https://www.mestoprelouc.cz/mestsky-urad/odbory-uradu/odbor-zivotniho-prostredi/oblasti-zivotniho-prostredi/>

Mgr. Jan Feranec

Vedoucí odboru Životního prostředí

Počty jednotlivých typů budek na čtyřech lokalitách města Přelouče, prosinec 2020.

Lokalita/ typ budky	Sýkorník	Špačník	Netopýrník	Kosník	Kavkovník	Lejskovník	Rehkovník	Celkem na lokalitu
Ulice Za Trati	7	1	-	1	1	0	-	10
Park v okolí Švarcavy	8	-	5	1	-	-	2	16
Náměstí u sokolovny	5	1	-	-	-	-	-	6
Račanský rybník	7	3	2	-	-	-	-	12
Celkem budek	27	5	7	2	1	0	2	44

Soutěžíme s Roštěm a odborem životního prostředí o dárkový balíček města Přelouč

- Jaký předpis ukládá občanům Přelouče povinnosti při nakládání s komunálním odpadem?
- Kde je možné tento předpis nalézt?
- Jaké je číslo tohoto předpisu?
- Jaké druhy využitelného odpadu dle tohoto předpisu je občan Přelouče povinen třídit a odkládat na určená místa?
- Jaká je v letošním roce výše místního poplatku za komunální odpad?

Své odpovědi zasílejte na mail: rost@mestoprelouc.cz. Pokud zodpovíte minimálně 4 odpovědi správně, zařadíme vás do slosování o dárkový balíček města Přelouč. Výherce zveřejníme v Roštu č. 3, který bude vycházet 5. 3. 2021. Těšíme se na vaše odpovědi a děkujeme, že třídíte odpad.

PŘELOUČÁCI

Jubilanti prosinec

Josef Macháček 90 let

Jubilanti leden

Maria Hostovská 93 let
Eliška Špásová 91 let
Štefan Adamík 90 let
Milada Salfická 88 let
Bohuslav Kvasnička 87 let
Miroslav Burket 87 let
Vladislav Janda 80 let
Jaroslav Lesák 80 let

Jana Divišová 75 let
Václav Slavík 75 let
Marie Suchánková 75 let
Marie Višková 75 let
Miloslav Bažant 75 let
Václav Hutla 75 let

Jubilanti únor

Jiřina Roubíčková 94 let
Antónia Dvořáková 89 let
Marie Priessnitzová 87 let
Silvia Miláčková 85 let
Jana Růžová 80 let

Noví občanci našeho města narozeni od října 2019 do května 2020

Vzhledem k stále nepříznivé situaci díky koronaviru i nadále není možné vítat nové občanky slavnostně v zasedací místnosti městského úřadu. Ve spolupráci s členy Sboru pro občanské záležitosti se zahájilo postupně předávání gratulací a dárků našim novým občankám formou předem dojednané krátké osobní návštěvy v jednotlivých rodinách. Přikládáme fotografie našich občanky a přejeme jim hlavně hodně zdraví a štěstí.

Albert Hanousek

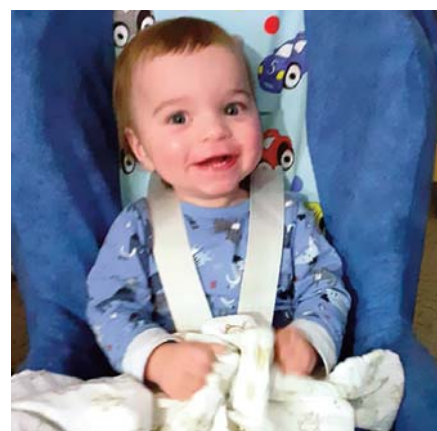
Aneta Veselá

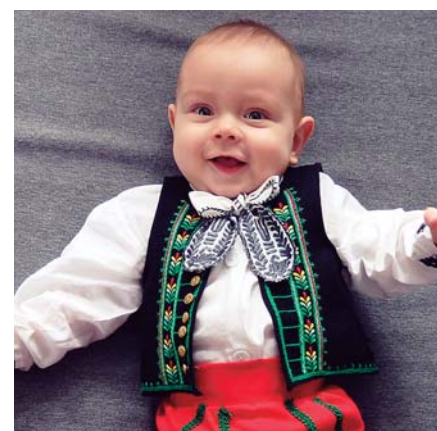
Ellen Knižková

Izabela Maria Pirvanová

Jiří Doležal

Pavel Procházka

Tomáš Hambálek

Výročí

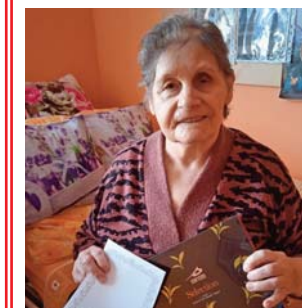
Zlatá svatba – manželé Květa a Stanislav ŠPÁSOVI
27. 11. oslavili 50 let společného života.

„Říká se, že trvá minutu všimnout si někoho zvláštního, hodinu, aby sis ho vážil, den, abys ho miloval a celý život na to, abys zapomněl... na rodiče nezapomeneš nikdy...“
děti s rodinami.

Výročí

V Domově u fontány se gratulovalo klientkám k jejich významnému životnímu jubileu. **Paní Jiřina ROUBÍČKOVÁ oslavila 94. narozeniny a paní Antonia DVOŘÁKOVÁ 89. narozeniny.** Oběma gratulujeme a přejeme hlavně hodně zdraví.

Antonia Dvořáková

Jiřina Roubíčková

Poděkování

Děkuji všem sestřičkám z Domácí péče Včelka, které se dlouhodobě staraly o mého manžela Miloslava Veselého. Hana Veselá s rodinou.

Vzpomínka

Dne 30. ledna 2021 jsme si připomněli nedožitých 80 let pana **Josefa MRŇÁVKA** a 27. února 2021 5. výročí od jeho úmrtí.
Vzpomíná manželka Milena, děti Soňa a Petr.

Vzpomínka

Dne 5. února 2021 uplynulo 50 let od úmrtí pana **Jana NEKVAPILA** z Klenovky.
Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.
S láskou a úctou vzpomíná manželka a dcery s rodinami.

Vzpomínka

Dne 22. února 2021 vzpomeneme pátého výročí úmrtí mého manžela **Miloslava TOMÍŠKY** z Veselí.
Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.
Manželka, syn a dcera s rodinami.

Smuteční oznámení

Se zármutkem v srdci oznamujeme všem kolegům Petrova cechu, že v neděli 24. ledna nás navždy opustil náš vážený a milý kolega, přítel, vášnivý rybář, dlouholetý člen Českého rybářského svazu, kamarád **Miroslav ZÁŘECKÝ**.

Odešel náhle ve svých nedožitých 87 letech. Těžko hledat slova, která by dokázala vyjádřit smutek nad ztrátou tak milého a aktivního člověka, neboť Miroslav byl jedním z nejslušnějších a nejpoctivějších lidí, vždy laskavý a vstřícný, a to po stránce osobní i profesní.

Ve své práci dělal vše proto, aby vždy nejlépe fungovala naše místní organizace Českého rybářského svazu v Přelouči, šířil dobré jméno rybářského svazu a svou aktivní činností se podílel jako spoluzakladatel ojedinelých rybářských závodů pro hendikepované spoluobčany z chráněných domovů Pardubického kraje.

Rovněž přispěl ke zvýšení a zdokonalení rybochovných zařízení přeloučské organizace. Hodně věcí se mu v této sféře skutečně podařilo změnit a není pochyb, že za jeho snažením zůstane trvalá a viditelná hodnota a pro řadu z nás bude jeho práce velkou inspirací i do budoucna.

Během jeho téměř dvacetiletého působení ve funkci jednatele místní rybářské organizace Přelouč nám ukázal, jak má vypadat naplněný život. Je to život lásky, práce a péče.

Jméno spolupracovníků Českého rybářského svazu, z s. s., místní organizace v Přelouči za Vámi volám slova díky: Děkujeme Vám za vzor plnění povinností! Děkujeme Vám za to, že jste byl vždy připraven pomoci radou i činem.

Nezapomeneme na Vás!

Ing. Karel Němec

Smuteční oznámení

Mezi vánočními svátky 29. 12. 2020 nás všechny zasáhla velice smutná zpráva o úmrtí pana **RSDr. Jaroslava ČAPSKÉHO** z Lohenic. Pan Čapský byl od voleb v roce 1990 (s výjimkou let 2014–2018) členem Zastupitelstva města Přelouče, kromě toho vykonával např. funkci předsedy Finančního výboru města, pracoval jako člen majetkové komise, angažoval se i v Osadním výboru Lohenice. Bylo o něm známo, že na všechna zasedání zastupitelstva města chodil vzorně připraven, měl absolutní přehled o projednávané problematice a dokázal věcně argumentovat. Ti dříve narození ho možná pamatují jako skvělého hudebníka různých bigbeatových skupin 70. a 80. let minulého století. Miloval hudbu, dokázal být veselým společníkem, nikdy se neuchýlil k hrubostem či neřetěvovému jednání. Byl Loheničákem tělem i duší a v zastupitelstvu hájil především zájmy a potřeby občanů Lohenic. Za jeho dlouholetou práci v samosprávě města mu náleží obrovské a upřímné poděkování. Čest jeho památce. Město Přelouč

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

PODĚKOVÁNÍ ZA PRÁCI
DOBROVOLNÉ KNIHOVNICE

Knihovny v malých obcích dnes už nejsou jen místem, kde si čtenáři mohou vypůjčit knihy nebo časopisy. I tyto knihovny se zvolna stávají komunitními centry obce, stejně jako je tomu ve větších městech. A v případě, že to prostor nedovoluje, bývá knihovnik alespoň spoluorganizátorem akcí v prostoru jiném, často ve spolupráci s dalšími organizacemi v obci. Všechny malé knihovny, které spadají pod metodické vedení Městské knihovny v Přelouči, mají velké štěstí na obětavé a schopné knihovnický a knihovnice. Jsou to lidé, kteří vycházejí vstříc svým čtenářům a neváhají se ve svém volném čase starat o knihovnu nebo pořádají zajímavé akce.

I když práce v malé obecní knihovně není věkově nijak omezena, přece jen přichází chvíle, kdy sám knihovnik cítí, že je čas předat štafetu dál. Většinou si sám vyhlédne svého nástupce, aby svou knihovnu předal do dobrých rukou.

Ke konci prosince 2020 skončila svou dlouholetou práci knihovnice v Mělicích paní **Zdenka Harvánková**. Společně s jejími čtenáři si dovoluujeme i my z Městské knihovny poděkovat za všechny roky, které práci knihovnice věnovala a přejeme jí do dalších let hlavně hodně zdraví a pohody. Nepochybujeme, že své nástupkyni předá své cenné zkušenosti a bude jí v současné podivné době a tedy v nelehkých začátcích její práce pomáhat. Jinak než obětavě totiž paní Harvánková pracovat neumí. Děkujeme a těšíme se na její návštěvy v naší knihovně.

L. Hývlová
ředitelka MěK Přelouč

LETNÍ SEMESTR
VIRTUÁLNÍ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU 2021

Od 11. února 2021 začíná další semestr naší univerzity třetího věku. Tentokrát budou přednášky zaměřené na problematiku lidského zdraví. Studenti z řad seniorů už po dva semestry zvládají distanční studium a stejným způsobem proběhne pravděpodobně i nový semestr. Znamená to sledování přednášek z videa na domácím počítači a následné vypracování a odeslání testu po každé přednášce. Celkem šest přednášek a testů je pak uzavřeno ještě velkým závěrečným testem znalostí. Studium jsme v předchozích semestrech vždy doplňovali přednáškami zajímavých osobností, společnými výlety a i pravidelná vzájemná setkání pro nás byla příjemným zážitkem. Vzhledem k současné situaci v dohledné době žádný výlet nebo přednášku není možné plánovat, a proto jsme se rozhodli letní semestr zakončit v dubnu vzdělávací procházkou v okolí Přelouče. Průvodkyní nám bude Jana Vlková a budeme si povídat o planě rostoucích rostlinách a jejich blahodárných účincích na posílení zdraví.

Pokud máte zájem se do letního semestru přihlásit, prosíme o přihlášení a uhrazení poplatku 300,- Kč nejpozději do 25. 2. v Městské knihovně Přelouč. Informace můžete získat také na tel. 466 959 715. Přednášky budou zahájeny ve čtvrtek 11. 2. 2021 distanční formou a budeme doufat, že alespoň v dubnu se na posledních dvou přednáškách uvidíme všichni společně v zasedací místnosti MěÚ.

L. Hývlová

S BATERKOU DO KNIHOVNY 2021

Městská knihovna v Přelouči pořádá už několik let každý únor čtenářsky velmi oblíbenou akci S baterkou do knihovny. Večerní procházka temnou knihovnou, luštění a řešení záhad, objevování nečekaných zá-

koutí a pozorování rejdu knižních skřítků. To vše přitahuje každým rokem stále víc zájemců. Letošní situace se ale radikálně liší od běžných podmínek a proto jsme i my zvolili jinou formu této akce. Od pátku 19. 2. do pátku 12. 3. si mohou zájemci pustit na stránkách knihovny www.knihovnaprelouc.cz video, které je provede letošní temnou soutěžní stezkou. Z bezpečí domova tak mohou malí i velcí sledovat, jak je to se strašidly v knihovně a pod videem pak najdou všechny letošní šifry a záhady k vyluštění. Odpovědi stačí zapsat do připraveného formuláře, odeslat a každý hráč se může začít těšit na odměnu. A my v knihovně už teď začínáme doufat, že společně překonáme loňský rekord 117 soutěžících. Přejeme všem příjemné mrazení v zádech při pozorování strašidel a a bystrý úsudek při luštění.

Vaše knihovnice

základními a středními školami, Domovem u fontány, DDM Přelouč a Domovem pro seniory ve Chvaleticích. Nově správce muzejních sbírek přednášel v Heřmanově Městci na akci pořádané Spolkem přátel Heřmanova Městce. Podíleli jsme se na výstavce o starých Chvaleticích, která byla od června do října umístěna v evangelickém kostele v Hornické Čtvrti. Na většinu našich akcí je vstupné zdarma, proto je těžké přesně vyčíslit počet návštěvníků. Celkem jich však bylo zhruba 1300.

Získaný čas jsme využili k běžným interním aktivitám (správce muzejních sbírek se více věnoval práci v depozitáři). Zmíníme se stručně o několika z nich. Úspěšná byla sbírkotvorná činnost – získali jsme do sbírek zhruba 1900 zajímavých exponátů (rozdělených do 408 inventárních čísel), od fotografií a pohlednic, přes tisky, zvukové nosiče a knihy až po předměty větších rozměrů. Co do počtu inventárních čísel se jedná o rekord za období let 2013–2020. Mezi významné dary patří určité části pozůstalostí cestovatele Karla Šmída a ekonoma prof. Bohuslava Sekerky. Poměrně velké soubory se týkaly Klubu velocipedistů Přelouč a činnosti hudebníka Stanislava Polanského. Své dary nám věnovalo 42 občanů či institucí z Přelouče a okolí (či vzdáleněj-

ších lokalit), dále byly sbírky získávány i vlastní sbírkotvornou činností apod. Významným přírůstkem jsou jistě další nové archeologické nálezy z Přeloučska, dosti cíleně se věnujeme také dokumentaci dějin rockové hudby na Přeloučsku. Všem dárcům tímto velice děkujeme!

Pokračovalo nahrávání vzpomínek pamětníků na digitální diktafon. Správce sbírek sešel se čtyřmi pamětníky z Přelouče a okolí, s kterými nahrál několik hodin vzpomínek na Přelouč zejména v dobách jejich mládí. Nelze opomenout také práci pro badatele. Badatelnu navštívilo asi 6 badatelů z řad vysokoškolských studentů, odborníků a místních občanů. Zodpověděli jsme též zhruba 90 badatelských dotazů. Naše předměty jsme zapůjčili na výstavu do Regionálního muzea v Kolíně, dále dobíhala výstava v Brně (i s naším obrazem od F. Emlera). Trvalá spolupráce pokračuje s Východočeským muzeem v Pardubicích, Státním okresním archivem v Pardubicích a Městskou knihovnou v Přelouči. V neposlední řadě správce sbírek publikoval v Přeloučském Roštu, ve Zprávách klubu přátel Pardubicka a stal se dokonce spoluautorem odborného článku o Přeloučsku v době laténské ve sborníku *Jantarová stezka v proměnách času*. O naší činnosti

jste informovali také na našich facebookých stránkách. Byl též připraven městský kalendář na rok 2021 na téma slavných přeloučtí rodáci a obyvatelé. Jedna fotografie z našich sbírek byla otištěna v nově vydané knize *Hasičská technika v Pardubickém kraji*. Správce muzejních sbírek natáčel reportáž pro Východočeskou televizi (o historii města Chvaletice) a pro Český rozhlas Pardubice (o historii obce Lohenice). O našich akcích psala média.

Výstavní mobiliář byl v roce 2020 doplněn o čtyři nové, resp. renovované vitríny. Nezbyvá než doufat, že se v nejbližších letech povede s projektem obnovy muzea udělat i další zásadní kroky. Není totiž příliš známo, že v muzejních sbírkách máme zhruba 10 300 inventárních čísel, tedy asi 50 000 předmětů z období od prvorohor až po současnost. Je to výsledek práce místních muzejníků za posledních 118 let. Je jistě škoda, že již od roku 1989 v našem městě chybí stále expozice muzea.

Děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se na setkání v roce 2021.

Matěj Pešta,
správce muzejních sbírek,
KICMP

NA NÁVŠTĚVĚ U JOSEFA PETRÁSKA
A V DABINGOVÉM STUDIU HERCE A DABÉRA ZDEŇKA MAHDALA

Za mnoha dabovanými tituly pro kina i televizi stojí Tvůrčí skupina Josefa Petráska neboli PO.ET.A. Tato společnost byla založena Jo-

sefem Petráskem a je stálíci na místním trhu. Nejde přímo o dabingové studio, ale o produkční firmu, která zadává práci externím studiím. V současné době se natáčejí převážně dabingy pro PO.ET.U ve studiu Pro-Time v Praze-Řeporyjích a ve studiu MovieSound v Mnichovicích. Celé jedno lednové odpoledne jsme si s Josefem Petráskem povídali o životě a o dabingu, navštívili jsme také dabingové studio Pro-Time, které řídí herec a dabér Zdeněk Mahdal. Charismatický hlas Zdeňka Mahdala si můžeme propojit s Kevinem Costnerem či Nicolaem Cagem. Během mé návštěvy jsme zastihli u mikrofonu také mladého herce a začínajícího dabéra Marka Lamboru. Právě se dodělával dabing pro animovaný snímek Chlupáčci v produkci Miroslava Vítvara, režii Kateřiny Březinové, zvuk řídil Michal Vašica. Josef Petráska téměř pravidelně spolupracuje a přihlašuje

snímky do jednotlivých ročníků udílení Cen Františka Filipovského za dabing a za jeho společností stojí dlouhá řada vynikajících dabovaných titulů. Jedna věc je ale jasná, také dabingový svět dohnal bohužel koronavirus, dabuje se stále, ale díky omezené filmové zahraniční produkci a dále stopce ohledně filmových představení a premiér v kinech i ten dabingový svět jede v trochu jiném než standardním režimu. Setkání s Josefem Petráskem a všemi ve studiu Pro-Time v čele se Zdeňkem Mahdalem bylo velice zajímavé a rozhodně kvalitní český dabing budeme v Přelouči podporovat i nadále. Navzdory některým komplikacím díky koronaviru se přípravy na ten letošní 27. ročník již se odstartovaly, tak doufejme, že vše dobře dopadne a na podzim vyhlásíme nové držitele Cen Františka Filipovského.

Fotografie a text – **MG**

Muzejní činnost Kulturního a informačního centra města Přelouče
v roce 2020

Rok 2020 byl, podobně jako všude jinde, i v naší muzejní činnosti poněkud zvláštní. Zejména v tom, že jsme museli kvůli dvěma vlnám pandemie nemoci COVID-19 zásadně redukovat akce (nejen) pro širokou veřejnost a v průběhu roku měnit i jejich termíny. Pro širokou veřejnost se povedlo nakonec uskutečnit pouze 7 akcí. Jme-

novitě dvě historické přednášky (z plánovaných šesti), dvě výstavy ve výstavním sále (které byly ovšem část roku uzavřeny a následně prodlužovány), jednu malou výstavku ve vitríně ve vestibulu MÚ (starověké figurky) a v lednu ve vestibulu také skončila panelová výstava o Přelouči v letech 1989–1990, která začala na podzim roku 2019.

Dále se uskutečnila jedna komentovaná procházka. Neuskutečněné akce budou ovšem přesunuty do roku 2021.

Kromě programu pro širokou veřejnost jsme však připravili akce též pro užší spektrum návštěvníků. Zejména formou přednášek či komentovaných prohlídek pokračovala spolupráce se

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SMETANOVA UL.

Prosinec na Smetanovce

Holocaust a předsudky

Začátkem prosince měli žáci devátých ročníků možnost dovědět se něco o tématu spojeném s druhou světovou válkou v projektu organizace ACET s názvem Holocaust a předsudky.

Ve dvou vyučovacích hodinách byli devátáci poutavou formou vtaženi nejen do období 40. let 20. století, ale zároveň zjistili, že pojem holocaust není jen termín spjatý s Adolfem Hitlerem.

Jelikož se společnost ACET zabývá vzdělávací i osvětovou činností směřující k pozitivním životním hodnotám, nezůstalo pouze u přednášky o dějinách holocaustu. Právě slovo „předsudky“, objevující se v názvu tématu, hrálo významnou roli. Holocaust jako takový posloužil jako blízký historický příklad, na kterém byly popsány počátky i vyvrcholení rasistických i dalších xenofobních projevů. Žáci zhlédli při projekci příklady hrdinů, kteří nedali zlu zelenou, a pochopili, jakou roli může sehrát jednotlivec při porušování lidských práv a jak je důležité nezavírat oči před zlem.

Z promítnutých tváří při projekci odhadovali, zda je daný člověk oběť, zločinec nebo hrdina. Měli také za úkol představit si, že před nimi stojí tři obžalovaní a oni mají možnost zachránit jen jednoho. Každá postava se jim představila několika větami. Jaké bylo jejich překvapení, když zjistili, že většinou byla ne sympatičtější právě slova Adolfa Hitlera a že na smrt by poslali Theodora Roosevelta a Winstona Churchilla. Došli tak ke zjištění, že „není všechno zlato, co se třpytí“, a jak je jednoduché odsoudit někoho jen podle vzhledu a nebo podle toho, co na něho říká okolí.

Všichni zúčastnění hodnotili projekt velmi kladně, a tak doufejme, že jim v hlavách zůstane jeho poslání, že boj proti rasismu a předsudkům sice nemůžeme vyhrát, ale nesmíme přestat proti němu bojovat.

Hurá, sníh!

První prosincový čtvrtek potěšil především děti sněhovou nadílkou. Protože se místo tělesné výchovy chodí na zdravotní procházky, využily toho některé třídy a užívaly si zimních radovánek.

Žáci 2. C vyrazili na náměstí a u vánočního stromčeka postavili malé sněhuláčky. Ti tam bohužel kvůli oteplení dlouho nevydrželi a brzy roztáli. Před školou si potom užili parádní koulovačky. Jistě si všichni přáli, aby takovýchto zasněžených dnů, bylo tuto zimu co nejvíce.

Čertovská škola

V pátek 4. prosince se řada tříd na prvním stupni proměnila v čertovskou školu. Místo žáků přišli do školy samí čertíci nebo andělé a čertovské paní učitelky je zavedly do pekelného čtení, ďábelského počítání či čertovského tvoření. Do školy se zřejmě dostavil i sám král pekel, protože některé děti zaslechly na chodbě prapodivné zvuky a po otevření dveří je čekalo sladké překvapení.

Vánoce přicházejí

Poslední školní den před Vánocemi bývá tradičně věnován besídkám. Letos byla řada žáků druhého stupně o tento výjimečný den ochuzena kvůli střídavé výuce a dohánění učiva. Děti na prvním stupni si to ovšem mohly užít se vši parádou. Ve třídách se povídalo o vánočních zvycích, a některé tradice si žáci dokonce sami vyzkoušeli, jako např. pouštění lodiček nebo rozkrajování jablíček. Zajímavou činností bylo pro mnohé zdobení perníčků, s jejichž pečením pomohly i maminky. Prostor byl dán také výrobě vánočních přáníček nebo malých dárečků pro rodiče. Samozřejmě že se děti nejvíce těšily na okamžik, kdy si pod stromčkem budou moci rozbalit dárky od Ježíška. Někde nechyběl ani slavnostní přípitek a zapálení prskavek před školou.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘELOUČ, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 45

Spolupráce se Semiramis

Naše škola již delší dobu spolupracuje s organizací Semiramis v rámci prevence. Tyto programy jsou také podporovány zřizovatelem – Městským úřadem v Přelouči. Cílem jednotlivých aktivit je především nastartování procesů, které jsou nezbytné pro zdravé fungování třídního kolektivu. Významným faktorem je nastavení spolupráce a důvěry s třídním učitelem. Třídy jsou vedeny k otevřené komunikaci a vytvoření prostoru vzájemného a bezpečného sdílení, včetně respektování základních lidských i školních pravidel. Je pracováno formou diskusí, pohybových a tvůrčích technik, které nabízejí bezpečné prostředí pro sebezpoznávání a sbírání zkušeností, stejně jako prostor pro nácvik komunikace, řešení problémů, vymezování názorů a postojů, hledání společných východisek. Programy jsou tvořeny tak, aby pomohly třídním učitelům nastavit zdravé klima třídy. Vlivem sociometrických metod lze dobře rozpoznat jednotlivé role žáků, které se budou během let ve školním prostředí vyvíjet. Vychází se z toho, že přátelský, podle domluvených pravidel fungující kolektiv je nejlepší prevencí proti šikaně. Pokud se v počátku věnuje energie úspěšnému nastartování pravidel, postupně se to pozitivně odrazí v kolektivu třídy.

Názory žáků:

Minulý pátek k nám přijeli z programu Semiramis. Jako pokračování, když přijedou, rozestavíme židle do kroužku, abychom na sebe viděli. Potom se představíme a řekneme, o čem si budeme ty 3 hodiny povídat. Vezmeme si lepicí kartičky a na ně napíšeme své jméno a k tomu říkáme, na čem může být člověk závislý, protože jsme měli téma závislosti. Naše první aktivita byla, že jsme dostali 5 papírků a na ty jsme si měli napsat 5 věcí, které jsou pro nás v životě nejdůležitější. Postupně podle příběhu jsme se měli vzdát 4 hodnot. Většinou třídy však zbyla závislost. Celkově se mi to docela líbilo. Každopádně se těším na další návštěvu.

Semiramis jsme měli 4.–6. hodinu. Bavili jsme se o závislostech. Existují závislosti na cigaretách, hrách, sociálních sítích, drogách atd. První hodina byla volnější. Nejprve jsme se představili, potom jsme měli menší aktivitu. Aktivita byla taková, že jsme si měli vybrat kartičku s obrázkem, která se nám propojuje se závislostí. Druhou hodinu jsme si měli na pět papírků napsat 5 hodnot. Bylo to o tom, že jsme šli cestou a pokaždé narazili na překážku. A když jsme chtěli projít, museli jsme odevzdat jednu hodnotu. Až nám zbyla jedna závislost. Pak jsme to zrekapitulovali. Třetí hodinu jsme si povídali a hodnotili jsme, jak se nám to líbilo a co bychom případně změnili. Nakonec jsme si vybrali téma Deprese a stres na další Semiramis v druhém pololetí. Mně osobně se to docela líbilo.

Obě pracovnice Semiramis jsou velmi sympatické a milé. Celý tento program bych hodnotila pozitivně. Člověk si ledacos nového vyzkouší a dozví se o něčem. Lehce se i sblížíme s ostatními spolužáky. Jen bych byla raději za více aktivit. Ty mě baví ze všeho nejvíce.

Olympiáda z českého jazyka

Dne 8. 12. 2020 se na naší škole uskutečnila olympiáda z českého jazyka. Zúčastnili se jí tito žáci: Iveta Pecoldová, Anna Roubíčková, Jakub Heblík, Daniela Císařová, Alice Rálišová a Lucie Malíková. Na prvním místě se umístila Iveta Pecoldová, na druhém pak Anna Roubíčková. Tyto dívky budou naši školu reprezentovat i v příštím, okresním kole. Všem žákům děkujeme za účast a Aničce s Ivetou přejeme hodně zdaru v dalším kole.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA PŘELOUČ

ZUŠ Přelouč připravuje nástrojové online večírky

Vyjma krátkého předvánočního období probíhá nadále distanční výuka i v Základní umělecké škole Přelouč. Dalo by se s velkou nadsázkou říci, že na online setkávání jsme si již tak nějak všichni zvykli. Opak je ale pravdou. O to víc, jde-li o koncertní vystoupení.

Z toho důvodu místní ZUŠka připravuje nástrojové večírky online. Již během jejich přípravné fáze je mezi dětmi o účast na nich velký zájem. Premiérovým online koncertem byl Tříkrálový koncert pro Charitu Přelouč, jehož jednotlivá čísla pod vedením svých vyučujících žáci nahráli v průběhu loňského prosince. Koncert je na dále možné zhlédnout na YouTube.

„Děti se i během uzavření školy pilně a svědomitě připravují doma, poctivě se účastní online výuky a byla by škoda, aby neměly možnost vystupovat. Proto jakmile to situace dovolí a děti přijdou zpět do školy, natočíme koncertní přednesy, které mají připravené a za pomoci žáků oboru elektronické zpracování hudby vytvoříme audiovizuální nahrávku. Tu pak vložíme na YouTube školy“, popisuje projekt ředitel Michal Chmelař. Koncerty nebudou konány tradičně dle jednotlivých nástrojových tříd, ale vystupovat na nich budou žáci napříč hudebním oborem. Na pomyslném pódiu se tak v jednu chvíli setkají mladí hráči na klavír, housle, tubu či zpěváci.

V souvislosti s celosvětovým vývojem se také mnoho domácích i zahraničních hudebních festivalů a soutěží koná online formou, přeloučská ZUŠ se připravuje i na účast na nich v této netradiční formě.

Autor: **Jaroslav Šlais**

Žáci ZUŠ Přelouč úspěšní u přijímacích zkoušek na konzervatoř

Jedním z důležitých cílů naší školy je příprava žáků na budoucí povolání. Téměř každý rok se v řadách našich žáků objeví takový, který hudbu nebere jen jako koníček, ale chce se jí v budoucnosti věnovat profesionálně. Letošní ročník absolventů je velice silný, a tak není divu, že k přijímacím zkouškám se přihlásilo hned pět našich žáků. Na zkouškách kromě hry na svůj hudební nástroj musí uchazeči předvést nejen vědomosti z hudební teorie a historie, ale také vlohy pro intonaci a hudební představivost. Tři naši letošní absolventi zaujali odborné komise natolik, že byli přijati. Na výsledky dalších dvou žáků teprve čekáme. Gratulujeme klavíristce Sáře Plecháčkové (ze třídy J. Baborákové) a trombonistovi Vojtěchu Ouřeckému (ze třídy M. Chmelaře) k přijetí na Konzervatoř Pardubice a klavíristce Karolíně Slámové (ze třídy J. Baborákové) k přijetí na konzervatoř v Brně. Přejeme jim vše nejlepší v jejich budoucím studiu a věříme, že budou naší škole a našemu městu dělat skvělé jméno.

Michal Chmelař

VELKÝ DÍK

Díky štědrosti a podpoře zřizovatele naší školy, města Přelouče, zakoupila naše škola zcela nové koncertní křídlo značky Petrof. Škola tím nedostala jen novou „věc“ či další součást vybavení, žáci a učitelé získali možnost vyzkoušet si své umění na skutečně špičkovém koncertním nástroji. Tento klavír má nádherný, bohatý a kultivovaný tón, který bude postupem času zrát. Nástroj samozřejmě nebude k dispozici pouze klavírnímu oddělení, bude využíván jako doprovodný nástroj pro smyčcové, dechové a pěvecké oddělení.

Doufáme, že nové křídlo bude pro naše žáky i pedagogy zdrojem velké inspirace a radosti z umělecké tvorby. Děkuje.

Petra Lojínová

„PONOŽKY OD DEDOLES“

Vážení čtenáři časopisu Rošt, dovoleté mi představit jeden z vydařených úkolů distanční výuky výtvarného oboru ZUŠ Přelouč.

Na úvod naší lednové výuky jsem vybral veselé zadání na pomězi ilustrace a „módního designu“. Inspirace vznikla v mém šuplíku s ponožkami. Na Vánoce jsem si nechal od „Ježíška“ nadělit veselé ponožky, aby se mi po tom našem světě veseleji chodilo. Malinko to pomáhá. Třeba nyní mám na sobě ponožky s krokodýly.

Tematicky žáci mohli na plochu ponožky umístit opravdu cokoliv. Ladění pravé ponožky s levou, barevnost, motiv, grafické zpracování návrhu a zpracování bylo zcela na jejich nápadech a výtvarných možnostech.

Ve firmě DEDOLES nabízejí i výrobu ponožek podle vlastního návrhu. Zkusíme jim tedy naše vydařené nápady zaslat a uvidíme, zda si nějaký vyberou a zrealizují.

S přáním hezkých dnů a „tepla od nohou“ zdraví pan učitel **Jan Vojtíšek**

Ponožky Vysloužilová

Ponožky Zeman

Ponožky Jánková

Ponožky Vosáhlo

Ponožky Tvrdíková

GYMNÁZIUM A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA PŘELOUČ INFORMUJE

Online dny otevřených dveří

Na podzim roku 2020 jsme z důvodu špatné epidemiologické situace nemohli přivítat zájemce o studium v budovách naší školy. Aby si mohli alespoň nějakým způsobem naši školu prohlédnout, rozhodli jsme se uskutečnit sérii živých vstupů, které představily budovy školy, všechny naše obory a také to, co a jak na naší škole učíme.

Natáčení pro nás bylo velmi zajímavou zkušeností a velmi jsme si ho užili. Hned v polovině ledna letošního roku jsme se tak do natáčení pustili znovu. Tentokrát jsme se zaměřili na informace k přijímacím řízením na jednotlivé obory. Záznamy z vysílání jsou dostupné na našich stránkách a sociálních sítích.

Kateřina Klapková

Don't throw your waste away – make ART not pollution

Odpadky nemusí do koše – tvoř umění, ne znečištění

Již jsme vás v minulých číslech časopisu Rošt informovali, že jsme začali realizovat projekt Erasmus+, který umožní našim studentům navázat partnerství s žáky školy v turecké Ankaře. Nyní bychom vás rádi podrobněji seznámili s aktivitami, které jsme v projektu pro žáky z obou zemí připravili.

První krok: environmental mapping

Projekt je členěn do několika dílčích fází. První důležitý krok, který jsme museli podniknout, bylo spojení s našimi kolegy v Turecku. Tento první kontakt proběhl jako videokonference přes platformu Zoom a umožnil nám se navzájem poznat. Od našich kolegů se nám dostalo přátelského přivítání, při kterém nám představili svou školu a ukázali nám krásy své země. Ze setkání pak vyplynuly další dílčí úkoly, které souvisely s realizací projektu. Současně jsme také řešili problematiku týkající se opatření proti covid-19, která jsou podobná u nás i v Turecku.

Prvním zadáním, které naši i turečtí žáci dostali za úkol, je tzv. „environmental mapping“. Toto anglické sousloví označuje první část projektu, která spočívá v mapování problematických prostředí. Žáci tedy dostali za úkol hledat ve

svém okolí místa, která se z pohledu nakládání s odpadem zdají být problematická. Může jít o lokality, ve kterých dochází k nelegálnímu hromadění odpadu, ale i o místa, kde je díky lidské aktivitě větší výskyt odpadků. Tyto lokality mohou být součástí městské i příměstské krajiny. Úkolem všech zúčastněných je tato místa mapovat a dokumentovat pomocí fotografií. Ty pak poslouží k pozorování míst v delším časovém horizontu, a umožní tak budoucí reflexi vývoje. Současně také mohou žáci své poznatky porovnat se svými partnery z turecké školy a přemýšlet o tom, co vede k výskytu problematických míst v okolí lidských sídel. Z těchto lokalit pak společně vybereme ty nejproblematictější a ty se stanou středem pozornosti pro naše další úsilí.

Od mapování k činům

V současné době připravujeme další část projektu, která už se bude týkat konkrétních lokalit. Místa, která s žáky vybereme ze všech lokalit, které v první fázi mapovali, společně vyčistíme. Sběr odpadu je tedy další dílčí částí našeho projektu.

Možná vás napadlo, že úklidem projekt končí, protože se lokalita stane čistou. To, co nás ale v další fázi bude zajímat, nejsou pouze samotné lokality, ale i složení odpadu, které se v nich nachází. Žáci tedy v průběhu úklidu vyselektují věci a materiály, které jsme později schopni znovu použít. Tedy jsme schopni tyto materiály recyklovat nebo upcyklovat v nové předměty či artefakty.

Protože je ale nakládání s odpady rizikové, a to především v případě nálezů nebezpečných látek nebo hygienicky rizikových předmětů, natočili jsme pro všechny účastníky instruktážní video, ve kterém se dozví nejen, kam který druh odpadu patří a zda ho budeme uchovávat pro další části projektu, ale i to, jak bezpečně pracovat s použitím ochranných pomůcek a jak se zachovat při nálezů předmětů s vysokým hygienickým rizikem, jako jsou například použité injekční stříkačky. Současně žáci dostanou další pracovní list, ve kterém budou rekapitulovat své zkušenosti se sběrem v určené lokalitě. Stejně jako u první části budou mít za úkol vytvořit fotodokumentaci k dalšímu porovnání daného prostředí. Sběr v lokalitách proběhne opakovaně a jeho cílem je především získat potřebný materiál pro další práci. Materiál bude po dobu trvání všech fází ukládán uložen ve škole, kde bude čekat na své další využití.

Těšíme se, že se brzy budeme moci pochlubit dalšími výstupy projektu, který bychom rádi zakončili na podzim letošního roku výstavou uměleckých artefaktů, které vzniknou v posledních částech našeho projektu jako součást mobility všech zapojených žáků.

O projektu

Projekt „Odpadky nemusí do koše – tvoř umění, ne znečištění“ se zaměřuje na prohlou-

bení povědomí žáků, rodičů a členů místní komunity o problematice nakládání s odpadem. Naším projektem chceme žákům poskytnout praktické vzdělávání v oblasti environmentální výchovy zaměřené především na nakládání s odpady, recyklaci a upcyklaci. Cílem projektu není pouze představit danou problematiku, ale díky praktickým zkušenostem se sběrem odpadu, recyklací a upcyklací změnit uvažování jednotlivce. Pro účely projektu budeme využívat různých způsobů, jak aktivně zapojit nejen žáky, ale i širší sociální prostředí.

Tyto způsoby zahrnují například rozhovory s obyvateli měst, šíření osvěty pomocí interakce se sociálním prostředím, výtvarné performance a pravidelné úklidy vybraných lokalit. Vyvrcholem projektu je výtvarný výstup, který nabídne možnost upcyklace nalezeného materiálu – odpadu, který díky dalšímu využití získá nový význam. Na tvorbě výtvarných výstupů se budou podílet žáci čeští i turečtí v rámci realizovaných zahraničních výjezdů.

Fotografie žáků – pozorované lokality

Kateřina Klapková

3 otázky pro Lubora Pacáka

Zástupce ředitele Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč Lubor Pacák hovoří o aktuálním přijímacím řízení pro školní rok 2021/2022.

Pane zástupce, základní otázka, podle jakých pravidel bude na vaší škole probíhat přijímací řízení pro příští školní rok?

Z pohledu zákonů se nic nemění, příslušné paragrafy Školského zákona a vyhlášek zůstávají beze změny. Nicméně, MŠMT reagovalo na současnou situaci pandemie, která výrazně ovlivnila studium žáků 5. a 9. ročníků základních škol. Opatřením obecné povahy dalo možnost ředitelům středních škol rozhodnout se, zda škola u čtyřletých oborů zakončených maturitní zkouškou využije v přijímacím řízení jednotné testy od společnosti Cermat, nebo zda si škola připraví testy vlastní. Navíc v případě, že počet uchazečů bude nižší než plánovaný počet přijímaných žáků, může konání testů zrušit a přijmout uchazeče na základě dalších kritérií přijímacího řízení. Ty má povinnost ředitel školy zveřejnit nejpozději 31. ledna 2021.

Jak to bude s podmínkami přijetí dle jednotlivých oborů? Už víte, kolik žáků přijmete do jednotlivých oborů na vaší škole?

Ve všech případech musí být přihláška uchazeče pro první kolo přijímacího řízení

doručena do 1. 3. 2021 na předepsaném formuláři a potvrzena příslušnou základní školou, případně s doloženými ověřenými ko-

piemi požadovaných dokladů o předchozím vzdělávání. Konkrétní podmínky přijetí jsou v tabulce, kterou čtenáři najdou pod tímto rozhovorem. U každého oboru je uveden maximální počet přijímaných žáků.

Výsledky přijímacího řízení budou ve všech případech oznámeny zveřejněním pořadí uchazečů podle dosažených výsledků pod regis-

tračním číslem a seznamu přijatých uchazečů na webových stránkách školy. Přijatý uchazeč musí svůj zájem o studium potvrdit odevzdáním zápisového lístku nejpozději do 10 pracovních dnů od zveřejnění výsledků přijímacího řízení.

Jaké další informace by ještě neměly zájemcům o studium uniknout? Uskuteční se například přípravné kurzy?

Zveřejněné podmínky přijímacího řízení odpovídají aktuální situaci. Vzhledem k náročnému období, kterým celá naše společnost prochází, nelze vyloučit možnost případných změn a úprav, například posunem termínů, změnou formy konání testů a podobně. Proto doporučuji pravidelně navštěvovat webové stránky školy, kde budou případné změny určité zveřejněny.

Příkladem může být konání přípravných kurzů pro uchazeče do primy. Původní únorové termíny jsme museli vzhledem k epidemiologické situaci zrušit, přesto počítáme s tím, že by se kurzy v nějaké redukované podobě uskutečnily v měsících březnu a dubnu. Opět, vše bude v dostatečném časovém předstihu zveřejněno na našich webových stránkách www.gyasos-prelouc.cz.

Ptal se Ondřej Vojtěch

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ 2021/2022

A) Studium zakončené maturitní zkouškou

- 79-41-K/81 Gymnázium – 5. ročník – kvinta
- 79-41-K/81 Gymnázium – osmileté studium – 30

Kritériem k přijetí bude pořadí uchazečů získané součtem bodů z výsledků jednotných testů. Protože podstatná část druhého pololetí loňského školního roku a prvního pololetí letošního byla vedena formou dálkové výuky, rozhodli jsme se, že studijní výsledky žáků nebudeme v přijímacím řízení zohledňovat. Uchazeči o vzdělávání budou konat jednotné přijímací testy společnosti Cermat z českého jazyka a literatury a z matematiky a její aplikace. Přijímací zkoušky se budou konat ve dvou řádných termínech 14. a 15. 4. 2021. Každý uchazeč může jednotnou přijímací zkoušku konat dvakrát. Do hodnocení přijímacího řízení se mu započte lepší výsledek z každého testu.

- 34-41-M/01 Polygrafie – čtyřleté studium – 30
- 34-53-L/01 Reprodukční grafik pro média – čtyřleté studium – 48
- 34-56-L/01 Fotograf – čtyřleté studium – 16

Základním kritériem k přijetí bude pořadí uchazečů získané součtem bodů z výsledků jednotných testů (pokud se uskuteční), prospěchu a chování na základní škole a dalších aktivit žáka. Započítávat budeme výsledky z prvního pololetí osmého ročníku a prvního pololetí devátého ročníku základní školy. Přijímací zkoušky se bu-

dou konat ve dvou řádných termínech 12. a 13. 4. 2021. Každý uchazeč může jednotnou přijímací zkoušku konat dvakrát. Do hodnocení přijímacího řízení se mu započte lepší výsledek z každého testu.

- 79-41-K/81 Gymnázium – 5. ročník – kvinta

Žákům devátých ročníků základní škol s výborným prospěchem nabízíme možnost přijetí do vyššího, pátého ročníku osmiletého gymnaziálního studia, tedy do třídy kvinta (1. ročník SS). Tito uchazeči vykonají školní přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury a z matematiky, které jsou obdobou jednotných testů společnosti Cermat. Podrobné informace jsou uvedeny na našich webových stránkách, vhodná je osobní konzultace přímo ve škole. Uchazeči, kteří splní podmínky, mají velkou pravděpodobnost přijetí. Počet přijímaných žáků je omezen maximální kapacitou třídy, která je standardně 30 žáků.

B) Studium zakončené závěrečnou zkouškou

- 34-53-H/01 Reprodukční grafik – tříleté studium – 58
- 34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích – tříleté studium – 16

Uchazeči o vzdělávání ve výše uvedených oborech nekonají přijímací zkoušky. Základním kritériem k přijetí bude pořadí uchazečů získané součtem bodů z prospěchu a chování žáka na základní škole a dalších aktivit žáka. Započítávat budeme výsledky z prvního pololetí osmého ročníku a prvního pololetí devátého ročníku základní školy. Uchazeči budou přijímáni do naplnění stanovené kapacity oborů.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE PŘELOUČ

Pravidelná činnost kroužků a kurzů

V září 2020 jsme provedli nábor do kroužků a kurzů na tento školní rok. Velice nás potěšil zájem a podařilo se v podstatě naplnit všechny zájmové útvary. Bohužel se covidová situace vyvíjela tak, že nám byla zakázána veškerá činnost od 1. října. Při částečném uvolnění před vánočními prázdninami některé kroužky zahájily činnost. Po Novém roce přišel opět zákaz, který trvá doposud. Stále doufáme, že se hygienická opatření změní natolik, aby se nám podařilo otevřít co možná nejvíce kroužků a kurzů. Za neodpuštěné hodiny v tomto školním roce bude poměrná část zaplaceného zápisného vrácena.

NABÍDKA LETNÍCH TÁBORŮ
DDM PŘELOUČ 2021

Na dobu hlavních letních prázdnin jsme připravili jeden pobyto-
vý a pět příměstských táborů.

Základní informace:

- Závazné rezervace jsou možné pouze prostřednictvím webového formuláře,** který naleznete na stránkách DDM Přelouč (www.ddmprelouc.cz) od 1. 2. 2021
- Kapacita všech táborů je **početně omezena**
- Denní provoz příměstských táborů (9:00 – 16:00 hod.) je pouze orientační, přesný harmonogram a pokyny budou upřesněny před konáním táborů
- Ceny příměstských táborů jsou pevně **stanoveny za celý týden a zaplacené částky jsou nevratné** (výjimkou budou pouze vážné rodinné či zdravotní důvody)
- Z bezpečnostních důvodů upřednostňujeme bezhotovostní platby za **pobytový tábor do 31. 5. 2021, za příměstské tábory do 15. 6. 2021**

1. POBYTOVÝ TÁBOR:

• KRKONOŠE 2021

Termín: 7. 7. – 16. 7. 2021 (9 nocí), max. 40 dětí

- Chata Družba v Rokytnici nad Jizerou, ozdravný pobyt, poznávání Krkonoše, hry, soutěže, možnost výuky hry na kytaru

Cena: 4 950 Kč
(Cena tábora zahrnuje: dopravu, pojištění, ubytování, plnou penzi, vstupy)

Hlavní vedoucí: Pavel Hrdý st.

Vedoucí: Hana Špačková, Kristýna Štainerová, Pavel Hrdý ml.

2. PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY:

• PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR I. „Výtvarně – tvořivý“

Termín: 12. 7. – 16. 7. 2021 (od 9:00 – 16:00 hod.), max. 20 dětí

- zábavné tvoření, kreativní, výtvarné a rukodělné činnosti, jedno přespání v DDM

Cena: 1 200 Kč
(Cena tábora zahrnuje: obědy, vstupné, jízdné a potřebný materiál na tvoření)

Hlavní vedoucí: Kateřina Vrbová

Vedoucí: Blanka Leksová

• PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR II. „Pohádkový“

Termín: 19. 7. – 23. 7. 2021 (od 9:00 – 16:00 hod.), max. 20 dětí

- hry, zábavné tvoření, výlety v pohádkové říši, jedno přespání v DDM

Cena: 1 200 Kč
(Cena tábora zahrnuje: obědy, vstupné, jízdné a potřebný materiál na tvoření)

Hlavní vedoucí: Blanka Leksová

Vedoucí: Kateřina Vrbová

• PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR III. „Poznávací I.“

Termín: 9. 8. – 13. 8. 2021 (od 9:00 – 16:00 hod.), max. 20 dětí

- hry, výlety do okolí Přelouče pěšky, vlakem, autobusem...

Cena: 650 Kč
(Cena tábora zahrnuje: dopravu, vstupné, spotřební materiál)

Hlavní vedoucí: Pavel Hrdý

Vedoucí: Kristýna Štainerová

• PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR IV. „Poznávací II.“

Termín: 16. 8. – 20. 8. 2021 (od 9:00 – 16:00 hod.), max. 20 dětí

- hry, výlety do okolí Přelouče pěšky, vlakem, autobusem...

Cena: 650 Kč
(Cena tábora zahrnuje: dopravu, vstupné, spotřební materiál)

Hlavní vedoucí: Pavel Hrdý

Vedoucí: Hana Špačková

• PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR V. „Letem světem“

Termín: 23. 8. – 27. 8. 2021 (od 9:00 – 16:00 hod.), max. 20 dětí

- cesta kolem světa za 5 dní – výlety, hry, jedno přespání v DDM

Cena: 1 200 Kč
(Cena tábora zahrnuje: obědy, vstupné, jízdné a potřebný materiál na tvoření)

Hlavní vedoucí: Blanka Leksová

Vedoucí: Kateřina Vrbová

Pevně věříme, že se nám, s Vaší pomocí, podaří realizovat všechny naplánované tábory a předem děkujeme za Vaši důvěru.

Ředitel DDM: **Pavel Hrdý**

Tábor Mořeplavci

Z důvodu nejisté situace ohledně koronavirové epidemie se letos o prázdninách neuskuteční tradiční tábor Mořeplavci. Jsem si vědoma, že tento oblíbený tábor má dlouholetou tradici a proto pro mě nebylo jednoduché toto závažné rozhodnutí učinit.

Na táborové základně Domino v Hluboké u Skutče tábor proběhl již jedenáctkrát. Během těchto let jsme byli nejen námořníky a piráty, ale také jsme objevili sedm divů světa, žili jsme mezi indiány, ve středověku, v pohádkové říši. Tábořem nás také provázal Sherlock Holmes a Malý princ...

Doufám, že následující rok bude vše v pořádku a pobytový tábor, třeba i v jiné formě, zase zorganizují.

Hlavní vedoucí tábora: **Blanka Leksová**

Dům dětí a mládeže Přelouč, Veverkova 752

pořádá letní tábor

KRKONOŠE

Termín: 7. 7. – 16. 7. 2021

Pojedeme do penzionu Družba v Krkonoších. Ubytování ve dvoulůžkových až čtyřlůžkových pokojích, sociální zařízení na každém pokoji. V chatě je prostorná jídelna, společenská místnost, herna na stolní tenis, posilovna a další sportovní aktivity. Strava je zajištěna 5x denně včetně pitného režimu.

Informace o ubytování na www.druzba-rokynice.cz.

Náplní programu tábora bude poznávání Krkonoše, hry, soutěže, sportovní vyžití a to vše ve volné přírodě.

Děti se mohou naučit základy hry na kytaru.

Odkaz k rezervaci pobytu naleznete na stránkách DDM, po vyplnění formuláře Vám pošleme závaznou přihlášku na Váš email.

Pozor! Kapacita tábora je omezena, proto neodkládejte přihlášení svého dítěte.

Vyplněnou přihlášku zašlete co nejdříve do DDM a finanční úhradu provedte do 31. května 2021.

Úhradu provedte převodem na účet číslo **1502709524/0600** Moneta Money Bank Pardubice

Cena tábora: 4 950 Kč – v ceně je zahrnuta doprava, strava, ubytování, vstupy, pedagogický dozor.

Rádi zodpovíme všechny dotazy na uvedených telefonních číslech.

Hlavní vedoucí tábora:

Pavel Hrdý, telefon 466 672 003, 739 246 119.

Letní tábor KRASNICE

Pořádá letní tábor pro děti ve věku 6-15 let.

Pevně věříme, že i v roce 2021 nám bude umožněno uspořádat oblíbený letní tábor, který je určen pro všechny děti, které se rády učí něčemu novému, chtějí poznat nové kamarády a hlavně si užít nádherných 15 dní v malebné krajině podhůří Železných hor. Děti z našeho tábora odjíždí nadšené spoustou nezapomenutelných zážitků. Těšíme se na prázdniny s nimi!

Termín: 2. 7. – 17. 7. 2021 (15 dní)
Místo: rekreační zařízení Krasnice u Přelouče
(25 km od Pardubic, 5 km od Přelouče)
Cena: 5 200,- Kč
(Cena zahrnuje ubytování v hlavní budově areálu, celodenní stravovací a pitný režim, zdravotnický dohled, výlety po okolí, koupání, pestrý program, táborové tričko, fotogalerii a spoustu hodnotných cen)
Doprava: individuální
Volné přihlášky budou k dispozici od **1.2.2021**

Letní tábor Krasnice, z.s.: Aleš Hoffman (hlavní vedoucí)
Tel: +420 776 200 595
Facebook: Letní tábor Krasnice
Erno Košťálka 997, Pardubice
Email: ltkrasnice@email.cz
www.krasnice.cz (stránky areálu)
IČ: 076 64 630

2 kategorie:
4 - 6 LET
7-14 LET

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

12. - 16. 7. | 19. - 23. 7. 2021

Program:
Pohyb v přírodě se zaměřením na rozvoj sportovní všestrannosti, soutěže, tvoření, výlety...

Cena:
75,-/ hod. (z důvodu externího programu min. účast 3 souvislé dny).
Při objednávce týdenního turnusu (kontinuálních 5 dnů) **zvýhodněná cena 2490,-/ dítě/ týden.**
(V ceně není zahrnuté vstupné a doprava v rámci výletů. Pro účastníky celého týdne oběd zahrnut v ceně, ostatní hradí zvlášť.)

Kapacita:
15 dětí/ oddíl/ turnus. Realizace tábora při min. 8 účastnících

Přihlášky zasílejte na myklicprelouc@seznam.cz do 31. 3. 2021 (Záloha 500,-/ dítě/ turnus je nevratná a prosíme o úhradu na účet do 15. 4. 2021. V případě, že tábor nebude realizován z důvodu NV Covid-19, účastníkovi bude vrácena uhrazená částka v plné výši).

MYKLÍČ
ELEKTRÁRNA CHVALETICE
Pardubický kraj
Mykabo

OKÉNKO Z DOMOVA U FONTÁNY

Novinkou v Domově jsou terapeutická zvířátka, která nejsou pouhou hračkou

Člověk a zvíře k sobě měli vždy velmi blízko, a ne zřídka si k sobě dokázali vytvořit silné pouto. V našich končinách se čtyřnohým společníkem do pohody i nepohody stával nejčastěji pes nebo kočka a ač byli mnohdy považováni spíše za pomocníky v hospodářství – pes hlídal, kočka lovila myši – stávalo se, že vztah mezi nimi a jejich páníčky často přerostl v opravdové přátelství.

O pozitivním vlivu zvířat na klienty našeho Domova bychom mohli vyprávět opravdu dlou-

ze. Dříve, když to bylo možné, docházeli do našeho Domova pravidelně canisterapeutičtí asistenti se svými psy, aby povzbudili mysl našich klientů a přinesli jim příjemné rozptýlení do všedních dní. Bohužel současná doba není těmto setkáním nakloněná, a tak jsme hledali nové způsoby, jak našim klientům navodit milé vzpomínky na jejich čtyřnohé kamarády. A právě v tento čas nám velkou službu udělaly nové terapeutické pomůcky – zvířátka v podobě psa a kočky, která jsme do Domova pořídili. Tato zvířátka jsou speciálně navržena, aby co nejvíce připomínala své zvířecí vzory, byla příjemná na dotek a vlnitá na pohled. S velkým úspěchem je využíváme primárně u klientů s onemocněním demence, kteří si zvířátko spontánně hladí, chovají v náručí či na klíně a někdy k němu také promlouvají. Aktivizační pracovníce využívají terapeutického psa a kočku při individuální a skupinové akti-

vizaci k navození příjemných vzpomínek, které mají klienti spojeny se svými domácími mazlíčky, jež je provázeli část jejich životem. Terapeutická zvířátka nejsou ale pouhou pomůckou při reminiscenci (tzn. práci se vzpomínkami), ale jsou velmi užitečná také při procvičování jemné motoriky, kdy si klienti zvířátka hladí, uchopují za uši či jednotlivé končetiny.

Za největší přínos využití terapeutických zvířátek lze považovat:

- snížení úzkosti a agresivního chování,
- odvedení pozornosti od nežádoucí činnosti,
- navození kladných emocí,
- zlepšení celkové spolupráce s klientem.

Příklad z praxe:

Terapeutického psa si velmi oblíbil i klient našeho Domova, pan Stanislav. Při úvodním setkání vzpomínal s aktivizační pracovnící na svého čtyřnohého mazlíčka, kterého mívali doma se ženou. Nemohl si ale vybavit jeho jméno – sdělil nám, že bylo netypické, komplikované a cizí. Tento zážitek z individuální aktivizace byl pro klienta natolik silný, že byl zdrojem rozhovoru pro příští setkání s jeho ženou. Nejen že si společně jméno svého psa připomněli, ale celé setkání se neslo v duchu vzpomínání na jejich psího kamaráda, který jim do života vnesl mnoho radosti. Ta se zrcadlila v jejich očích a úsměvech v průběhu celého setkání.

Pomoc seniorům v izolaci

Registrovaná tísňová péče **Anděl na drátě** je sociální služba s pověřením státu (MPSV), která nyní poskytuje pomoc seniorům zcela **ZDARMA**. Ve stávající situaci nouzového stavu a omezujících opatření v důsledku koronaviru se ocitají mnozí seniori v izolaci. V objemu informací, nařízení a omezení, se ne vždy orientují a rozumí jim. U osamělé žijících seniorů tak mohou, v důsledku izolace a dezorientace, vznikat tísňové pocity úzkosti a strachu, které mohou vést i ke zhoršení zdravotního stavu.

Pomoc a podpora stále nablízku

Anděl na drátě pro klienty sociálních služeb měst a obcí poskytuje **služby tísňové péče včetně komunikačního zařízení** zcela **ZDARMA** a to až **do 30. června 2021**. Po uplynutí této doby a zájmu uživatele v pokračování služby, platí nadále měsíční poplatek 380 Kč a SOS zařízení zůstává v jeho majetku. V opačném případě se služba ukončí a uživatel vrátí SOS zařízení zpět poskytovateli. Součástí služby je rovněž **Linka pomoci a poradna pro seniory**.

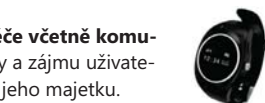
Čtení z knihovny Anděla na drátě

S laskavou pomocí předních českých herců se podařilo vytvořit rozmanitý obsah knihovny audiozáznamů. Při pravidelných voláních a aktivizačních hovorech tak můžeme seniorům nabídnout výběr z obsáhlé **knihovny audiozáznamů** různých žánrů. Rozšířili jsme tím možnosti naší komunikace o čtení a příspěvky od známých herců. Ty jsou zajímavým rozptýlením, seniory potěší a pomáhají tak lépe překonat důsledky společenské deprivace plynoucí z nucené izolace a samoty. Obsahem audiozáznamu je interpretace části literárního díla (proza, poezie), vyprávění vhodného příběhu, pozitivního zážitku atp. Čtení z knihovny se setkal s velmi příznivým ohlasem a každý den tak rozptýlíme a potěšíme několik stovek osamělé žijících seniorů.

www.andelnadrate.cz

800 555 655

info@andelnadrate.cz

INFORMACE CHARITY PŘELOUČ

Masarykovo nám. 48, Přelouč, tel. 731 402 371, www.prelouc.charita.cz, charita.prelouc@gmail.com

Tříkrálová sbírka 2021

Téměř celý leden byla Tříkrálová sbírka v běhu. Hned po Novém roce jsme kontaktovali všechny starosty a dobrovolníky o stavu situace. Vzhledem k tomu, že byl vyhlášen 5. stupeň PES, nebylo možné koledovat ani s ochrannými opatřeními. Byla tedy on-line koleda. Bylo možné pokladničky umístit na lidem dostupná místa. **V Přelouči a dalších 30 obcích** se nelezlo místo pro **51 pokladniček**, kam mohli lidé přispět (obecní úřady, obchody, čerpací stanice...) Obce nám pomohly s propagací sbírky vyhlášením v místních rozhlasích, informacích na webových stránkách, vývěškách, sociálních sítích nebo roznosem letáčků. Za to jim patří **velké PODĚKOVÁNÍ**, že i v tuto nelehkou situaci naši sbírku jakkoliv podpořili.

Tříkrálovou sbírku zahájil 6. ledna netradiční **Tříkrálový koncert ZUŠ Přelouč**. I nyní ho můžete shlédnout na našem webu, na webu ZUŠ Přelouč, FB DOBROCENTRUM PŘELOUČ a Města Přelouč. Děkuje ZŠ Zdechovice za uspořádání **Tříkrálového běhu** 6. 1. 2021 pro žáky i veřejnost. Výtěžek z běhu byl 4070,- Kč!

Do uzávěrky byla rozpečetena pouze pokladnička Veselí, kde byl krásný výtěžek 5597,- Kč. Zbývající budou rozpečeteny po konci sbírky, která je do 24. 1. 2021. O celkovém výtěžku vás budeme informovat v příštím čísle.

DĚKUJEME! +K+M+B+2021

ÚNOR v JAKUB KLUBU a JAKUB KLUBU 18

V lednu jsme hodnotili uplynulý rok. Rok 2020 nám ovlivnilo onemocnění covid-19. Kluby byly cca na 2 měsíce zavřené a poté fungovaly a fungují s ochrannými opatřeními. Jakub klub navštívilo celkem **75 dětí**, z toho **48 bylo prvkontakty** (dětí, které přišly poprvé). Celkem evidujeme **39 uživatelů**, kteří měli v tomto roce individuální plán. Nově **uzavřených smluv** o poskytování sociálních služeb bylo **13**. Do Jakub klubu 18 přišlo **15 mladých**. Měli jsme **9 individuálních plánů**, z toho **jedna nově uzavřená smlouva**.

Návštěvnost v lednu je menší, protože stále u nás vzhledem k dané situaci, platí omezený počet dětí v jednom okamžiku. Nejpalčivějšími tématy, která s dětmi řešíme, je distanční výuka, se kterou děti velmi bojují. Výuka on-line není vhodná pro každého a problémem je i technické zajištění.

Děti si v klubu však odpočinou při volnočasových aktivitách, při kterých využívají dárečků, které našly pod stromčkem. Hrají šipky, poslouchají a zpívají si s novým reproduktorem, tvoří. Jen v tuto chvíli nemohou využít nové sportovní náčiní, protože pohyb v tělocvičně je zakázán. Věříme, že se ale blíží čas, kdy si budou moci zasportovat na nových žínkách a vyzkoušet nové míče při míčových hrách, fotbale a basketbale.

Na únor jsme připravili v **obou klubech téma „V síti“**. Internet se zná v tuto chvíli jako velký pomocník při výuce, ale zároveň je velký nepřítel. Pro děti jsou připraveny aktivity, díky nimž získají mnoho informací, které je důležité znát. Buď také on-line a sleduj naše FB stránky NZDM Jakub klub a Jakub klub 18. **Nezapomeň dodržovat 3R – rozestup, rouška, ruce! Ať se brzy sejdeme ve větším počtu.** ☺

Mgr. Mirka Škávová, vedoucí služby

Služba PODPORA RODINY – První dobrá zkušenost za námi

V prosinci jsme úspěšně ukončili spolupráci s naší první pracovnící s nařízeným trestem obecně prospěšných prací (OPP). Spolupráce

to byla příjemná a oboustranně prospěšná. Velice jsme ocenili pomoc především v našem charitním šatníku a paní odešla s čistým štítem. A my ji přejeme, aby se jí v dalším životě dařilo. Těšíme se na spolupráci s dalším zájemcem o výkon OPP.

Mgr. Květa Kudová, sociální pracovnice

PODPORA PRO PĚSTOUNY

Milí čtenáři Roštu, rádi bychom vás krátce pozdravili v novém roce a popřáli vám především hodně zdraví. Do lednového čísla vydání Roštu naše služba článkem nepřispěla. Nechali jsme prostor pro informace týkající se Tříkrálové sbírky 2021. Nyní bychom rádi poděkovali těm, kdo v letošním roce přispěli na Tříkrálovou sbírku, protože to bylo komplikované a vidět Tři krále jste mohli pouze ve virtuálním světě. Část výtěžku z Tříkrálové sbírky je určena i pro služby PODPORA PRO PĚSTOUNY, díky čemuž můžeme pořádat některé akce pro děti z pěstounských rodin, ať už to jsou výlety či různá výtvarná tvoření.

Pro příklad uvádíme příběhy dvou dětí, pro které byl výtěžek Tříkrálové sbírky využit v loňském roce:

Zuzanka 9 let: Zuzanka žije v pěstounské péči u svojí babičky a dědečka. Babička je velmi nemocná, a tak finanční situaci rodiny zajišťuje dědeček, který hodně pracuje. Rodina tak nemá možnost jezdit po výletech. Zuzanka s námi jezdí od svých 5 let na každý výlet a vždy ho hodnotí pozitivně.

Hodnocení výletu do ZOO pohledem Zuzanky: „*Líbila se mi zvířátka (kozy a lamy) a hřiště.*“

Emil 13 let: Emil vyrůstá v pěstounské péči u svých prarodičů. Chodí do základní školy, kde má kvůli sníženému intelektu individuální vzdělávací plán. Emil má problémy se začleněním do kolektivu, a tak nemá moc kamarádů. Jezdí s námi na každý výlet. Pracovnice služby mu pomáhá, aby se na výletech kamarádil s dalšími dětmi.

Obrázek od Emila z výletu do Týnce nad Labem

Mgr. Pavlína Křepská, vedoucí služby

DOBROCENTRUM PŘELOUČ – NOVÝ PROGRAM BUDDY

Hledáme nové dobrovolníky na doučování dětí v rodinách.

Potřebné rodiny – místně a počtem dětí:

1. Přelouč, 1 dítě, první stupeň ZŠ
2. Újezd u Přelouče, 3 děti, první stupeň ZŠ
3. Rohovládova Bělá, 3 děti, první stupeň ZŠ
4. Pardubice, 2 děti, první stupeň ZŠ
5. Turkovice, 2 děti, druhý stupeň ZŠ

Dobrovolníkům uhradíme jízdné a zajistíme respirátory. Předpoklad – jednou týdně 2 hodiny. Kontaktujte nás na tel. 731 402 371 nebo mailem: charita.prelouc@gmail.com. Děkuje.

Zdenka Kumstýřová, koordinátorka DC

Nové Alzheimercentrum v Pardubicích–Polabinách se 7. prosince otevřelo prvním klientům

Počet nemocných s Alzheimerovou chorobou se s rostoucím průměrným věkem dlouhodobě zvyšuje. Kvalifikované odhady předpokládají, že v roce 2050 bude v České republice až 225 000 nemocných.

Společnost Alzheimercentrum se snaží reflektovat trend narůstajícího počtu výskytů nemoci a její nová centra vyrůstají po celé České republice (Slovensku). Nově se, v pořadí již čtrnácté Alzheimercentrum, dnes otevřelo prvním klientům v městské části Pardubice–Polabiny. Pomůže tak odlehčit náporu žádostí o umístění do pobytových sociálních služeb pro specifickou cílovou skupinu žadatelů.

„Pro klienty jsou připraveny zcela nové prostory, plně vybavené a připravené k poskytování profesionální zdravotní a ošetrovatelské péče. Pokoje klientů jsou dvoulůžkové s vlastním sociální zařízením. Interiéry nabízejí řadu společných prostor určených ke skupinovým aktivitám, setkávání a trávení volného času. Využívat budeme vlastní zahradu a rozlehlou venkovní terasu. Pro naše nové obyvatele jsou zajištěny veškeré sociálně-zdravotní služby, které jsou pro osoby s demencí potřebné. Zajištěn bude celodenní program zaměřený na aktivaci, prožívání volného času a celkovou komplexní ošetrovatelsko-zdravotní péči.“ říká ředitelka nového pardubického Alzheimercentra PhDr. Eva Kunátová Holečková, MBA.

V pardubickém Alzheimercentru v první fázi nalezne domov 36 klientů. Při plně obsazené kapacitě centra to bude 166 lůžek. Společnost nabídne celkem 128 nových pracovních míst a stane se tak významným zaměstnavatelem pardubického regionu.

Přestože nové Alzheimercentrum najdete v těsné blízkosti centra Pardubice, disponuje krásnou zahradou a velmi dobrou dopravní dostupností. To ocení nejen zaměstnanci, ale též rodiny a příbuzní klientů.

Péče o lidi postižené demencí je časově, fyzicky i psychicky mimořádně náročná. Nemocným je třeba věnovat téměř nepřetržitou pozornost. Měli by být péče kvalitní, jsou potřeba podstatně vyšší počty personálu, než je v obdobných zařízeních běžné.

„Řídíme se moderními terapeutickými postupy, vycházejícími z nejnovějších vědeckých poznatků, ale i zkušenostmi z téměř 25leté praxe. Náš

odborný personál v péči a přístupu ke klientům používá prvky bazální stimulace, validace a širokou škálu aktivizačních programů. Hlavním partnerem je pro nás ale rodina.“ Dodává ředitelka nového pardubického Alzheimercentra.

Plán činností pro každého klienta nastavují v centru individuálně, s ohledem na jeho možnosti, potřeby, přání a zdravotní stav. Po přijetí prochází všichni klienti adaptačním procesem v řadu několika týdnů, kdy si zvykají na nový „domov“. Na základě znalosti potřeb klientů, jejich přání, zvyků i zájmů, které jsou součástí biografické anamnézy (životního příběhu) se sestaví při přijetí, zapojují v Alzheimercentru klienty do široké škály aktivizačních činností.

Centrum rovněž navázalo spolupráci s odborníky z oblasti geriatrie a psychiatrie.

Není opomíjena ani duchovní a spirituální stránka člověka, součástí budovy bude i kaple.

Velkou pozornost věnujeme i kvalitě stravování. Chceme, aby klientům chutnalo jako doma. Vaříme jen z čerstvých surovin, nepoužíváme umělá dochucovadla. Skladba jídelního lístku je připravována nutriční terapeutkou, což zaručuje jeho vyváženost. Příprava jídla probíhá přímo v centru v profesionálně vybavené kuchyni.

V nově zbudovaném pardubickém Alzheimercentru naleznou klienti kromě nepřetržité péče například i kadeřnictví a pedikúru. Centrum je také otevřené kontaktu s domácími mazlíčky.

„Průběžně doplňujeme volná pracovní místa z řad zdravotního personálu – aktuálně hledáme všeobecné sestry a pečovatelky. Nabízíme dobré finanční podmínky, dotované stravování, týden dovolené navíc a rodinné pracovní prostředí.“

Hlavním cílem Alzheimercentra Pardubice je vytvořit pro klienty i nové zaměstnance příjemné, domácí a bezpečné prostředí.

Unikátní koncept péče o osoby s Alzheimerovou chorobou a jiným typem demence

Již brzy otvíráme!

Bělehradská 591, Pardubice - Polabiny
778 424 732, pardubice@alzheimercentrum.cz
www.alzheimercentrum.cz

Prodám krásný slunný stavební pozemek 813 m² pro samostatný rodinný dům v Přelouči – část obce Klenovka.

Jedná se o starou oplocenou zahradu v zástavbě rodinných domů u lesa.

Inženýrské sítě – vodovod, plyn, elektřina, kanalizace (ve výstavbě), internet např. wifi Tlapnet. Velkou výhodou je, že v rohu pozemku stojí dřevěný uzamykatelný zahradní domek se zavedenou elektřinou (230/400 V), který lze použít i jako zázemí stavby.

Kontakt: 773 633 442, filip.v@seznam.cz

MĚSTSKÁ POLICIE informuje

Házet petardy na ulici

Tricetiletý cizinec se bavil tím, že házel na ulici petardami. To se samozřejmě nelíbilo kolemjdoucím, kteří na místo přivolali hlídku MP. Pachatel přestupku byl na místě vyřešen pokutou za porušení obecně závazné vyhlášky města Přelouč. *

* Obecně závazná vyhláška č. 2/2020

Čl. 3 – Používání zábavní pyrotechniky

- Používání zábavní pyrotechniky je zakázáno na veřejných prostranstvích v zastavěném území města Přelouč.
- Zákaz se nevztahuje na dny 30. dubna, 31. prosince a 1. ledna.
- Rada města Přelouč může na základě žádosti udělit výjimku ze zákazu používání zábavní pyrotechniky.

Zachráněný dravec

Na služebnu MP v Přelouči přinesl občan krahujce, kterého nalezl u sebe na zahradě. Strážníci dravce uložili do přepravní bedny a sledovali jeho stav. Z počátku pták pouze ležel na boku. Po domluvě s pracovníkem záchranné stanice Pasíčka, byl krahujec umístěn do tmavé místnosti. Do druhého dne se vzpamatoval, a tak ho strážníci vypustili zpět do přírody.

Společný zásah hlídky MP a PČR

Službu konající dozorcí MP Přelouč přijal telefonické oznámení, že na místě ubytovně dochází k fyzickému napadání mezi ubytovanými. Na místo vyslal hlídku MP a zároveň požádal o asistenci Policii ČR. Po příjezdu na místo bylo zjištěno, že podnápilý nájemník ubytovny nejprve rozbil dveře a následně fyzicky napadl spolubydlícího, pokoušel ho na uchu. Vzhledem k rozsahu zranění byla na místo přivolána posádka RZS, která napadeného ošetřila a převezla do nemocnice v Pardubicích. Útočníka převezla hlídka policie na záchytnou stanici, jelikož nadýchal 1,64 promile. Celá událost zůstala v řešení Policie ČR.

Ještě připomínám naše telefonní čísla:

tísňová linka 156 – ne z mobilních telefonů

tel.: 466 959 660, mobilní telefon: 736 641 952

e-mail: mp@mestoprelouc.cz – neoznamovat akutní záležitosti, které se musí řešit okamžitě

Za městskou policii **Leoš Slavík, DiS.**, velitel MP Přelouč

Pravidla silničního provozu 33

V zimním období je větší pravděpodobnost, že automobil někde uvízne či zamrzne a vyvstane potřeba jej vleci. V běžných podmínkách, necháme-li stranou specializované servisní a odtahové služby, připadá v úvahu vlečení na tyči (i když z praktických důvodů zřídka – málokdo vozí v osobním autě neskladnou tyč) a na laně. Motorové vozidlo se smí vleci na laně jen tehdy, má-li bez závad řízení a účinné brzdy; na tyči jen tehdy, má-li bez závad řízení. Nemá-li vlečené vozidlo účinné brzdy, nesmí jeho okamžitá hmotnost být vyšší než okamžitá hmotnost vlečného vozidla. Při vlečení motorového vozidla musí být délka spojnice taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla větší než 6 m; užije-li se lana, nesmí být vzdálenost mezi vozidly menší než 2,5 m, a užije-li se tyče, nesmí být menší než 1 m. Spojnice musí být zřetelně označena (tyč příčnými červenými a bílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 300 x 300 mm). U vlečeného vozidla musí být rozsvícena obrysová a potkávací světla. Vlečené vozidlo musí být zezadu viditelně označeno výstražným trojúhelníkem, například za sklem. Za snížené viditelnosti musí být u vlečeného vozidla rozsvícena obrysová nebo potkávací světla. Při jejich poruše musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu neoslňujícím bílým světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nesmějí být umístěna dále než 400 mm od bočního obrysu vozidla. Při vlečení motorového vozidla se smí jet rychlostí nejvýše 60 km/h.

Ing. Martin Moravec, Ph.D., dopravní specialista

OPTICKÁ SÍŤ OD T-MOBILE Internet s rychlostí až 1 000 Mb/s

T-Mobile přináší superrychlou optickou síť do Přelouče

První zákazníci si budou moci užít naši nejnovější optickou síť na začátku roku 2022.

Co vám nová síť přinese?
Získáte možnost připojení k nejmodernější optické technologii, která vám nabídne internetovou rychlost až 1 000 Mb/s a přístup k digitální televizi s více než 150 programy. Díky optické síti od T-Mobile budete moci hrát hry a sledovat online filmy v nejvyšší kvalitě.

Chcete připojit svůj dům k optickému internetu?
Kontaktujte prosím:
info@greycom.cz, +420 772 777 777, www.greycom.cz

Další informace o optickém internetu od T-Mobile naleznete na www.t-mobile.cz/optika.

PRO SPOLEČNÉ ZÁŽITKY

K 31. 12. 2020 evidoval Úřad práce ČR celkem 291 977 uchazečů o zaměstnání. To je o 17 451 více než v listopadu a o 76 445 osob více než před rokem. Z celkového počtu nezaměstnaných bylo v uplynulém měsíci 273 758 dosažitelných uchazečů. Podíl nezaměstnaných osob mírně vzrostl na 4 % (listopad 2020 – 3,8 %, prosinec 2019 – 2,9 %). Vzrostl i počet volných pracovních míst. V mezinárodním srovnání měla ČR podle posledních dostupných dat EUROSTATU (za říjen 2020) nejvyšší míru nezaměstnanosti v celé EU.

Informace o nezaměstnanosti v Pardubickém kraji – prosinec 2020

K 31. 12. 2020 evidoval Úřad práce ČR (ÚP ČR), Krajská pobočka v Pardubicích celkem 10 219 uchazečů o zaměstnání. Jejich počet byl o 1 041 vyšší než na konci předchozího měsíce, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku je vyšší o 2 289 osob.

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu, kontaktní pracoviště Pardubického kraje: Ústí nad Orlicí 1,6 %, Litomyšl 1,8 %, Žamberk 2,0 %, Holice 2,3 %, Polička 2,5 %, Vysoké Mýto 2,6 %, Pardubice 2,7 %, Hlinsko 2,9 %, Lanškroun 3,1 %, Česká Třebová 3,2 %, Chrudim 3,3 %, Svítav 3,4 %, Přelouč 3,7 %, Králupy 4,0 %, Moravská Třebová 4,7 %.

Informace o nezaměstnanosti v okrese Pardubice – prosinec 2020

K 31. 12. 2020 bylo evidováno 3 374 osob. V průběhu prosince došlo v okrese Pardubice k nárůstu počtu nezaměstnaných o 190 osob, tj. o 6,0 %. Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu vzrostl na hodnotu 2,8 %.

Na poptávkové straně trhu práce bylo k 31. 12. 2020 evidováno celkem 11 834 volných pracovních míst. V porovnání s předchozím měsícem počet volných míst vzrostl o 315 míst, tj. o 2,7 %. V okrese Pardubice sledujeme dlouhodobě výrazný převis volných míst nad počtem nezaměstnaných občanů. Je však třeba zdůraznit, že 44 % z těchto míst nemá uvedeno konkrétní pracoviště v okrese Pardubice

a pouze 530 míst bylo bez příznaku „pro cizince“. Na dalších 11 304 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí. Volná místa jsou nabízena zejména v odvětví obchodu a služby (včetně agentur práce), stavebnictví a elektrotechniky. Na jedno volné místo připadalo v průměru 0,3 uchazeče.

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v obcích s rozšířenou působností: Přelouč 3,7 % Pardubice 2,7 % Holice 2,3 %

Vybrané obce z regionu Přeloučsko (Údaj o počtu nezaměstnaných v obcích je získán ze statistiky obcí [GIS0] z IS Okpráce)

název	Uchazeči o zaměstnání (UoZ) celkem	Podíl nezam. na obyvatelstvu v %
Přelouč	228	3,4
Chvaletice	82	3,7
Břehy	35	5,3
Choltice	25	3,2

Nejvyšší nezaměstnanost za měsíc prosinec 2021 byla v obcích regionu Přeloučsko:

Sovolusky 9,4 % (10), Přepychy 9,3 % (4), Jedousov 7,7 % (9), Strašov 6,9 % (15), Vlčí Habřina 6,5 % (13), Sopřeč 6,3 % (11), Újezd u Přelouče 6,2 % (8), Litošice 6,0 % (7).

Sledujte průběžně informace na: www.mpsv.cz a www.uradprace.cz. Zde najdete informace ohledně aktuálních úředních hodin, formuláře, kontakty na pracovníky a další informace.

Kontakty:

vedoucí	950 144 407 martina.malinska@uradprace.cz
zprostředkování zaměstnání	950 144 401–406
NSD – hmotná nouze	950 144 520/503
SSP	950 144 501/502/504
příspěvek na péči	950 144 521/505/723
dávky OZP (průkazky)	950 144 506

„Zpráva z podkladů ÚP“.

Přelouč po bitvě na Bílé hoře – válečná léta 1618–1648 – díl IV.

Po požáru přeloučští konšelé provizorně zprovoznili obecní pivovar a radnici

Prvním objektem, který byl hned po požáru alespoň provizorně zprovozněn, byl obecní pivovar, ležící na severní straně náměstí. Z výnosů z pivních várek měla být financována jeho vlastní rekonstrukce. Přestože se stihlo do jara 1643 realizovat jen sedmáct várek, vynesla činnost pivovaru slušný zisk, který pokryl náklady na opravu pivovaru. Na jeho budově se dělala zcela nová střecha a opravovalo se klenutí, poškozené požárem. Srovnatelnou částku která byla vydána tehdy v Přelouči na opravu pivovaru, vydali přeloučští konšelé i na zcela novou střechu shořelé radnice. Tím byly hlavní rekonstrukční práce na radnici a pivovaru dokončeny. Po požáru Přelouče se neopravovala pouze radnice a pivovar, ale zároveň se uskutečnila i rozsáhlá rekonstrukce devastovaného kostela. Jeho oprava trvala ale déle a probíhala v několika fázích. Rozhodující fáze dostavby kostela proběhla až v letech 1645–1646, a to díky významným finančním darům.

Hejtman Kordule ze Sloupna chrání během válečných událostí pardubické panství

Pro pardubické panství byl velmi důležitý přeloučský labský most. Byla přes něj vedena tranzitní doprava do Slezska přes Královéhradecko dále do středních Čech. Během válečných událostí byla sice doprava ztížena, protože kupce na cestách ohrožovalo vojsko, ale na přelomu let 1644–1645 znovu začal dálkový obchod ožít. Přeloučský most, provizorně opravený roku 1639, se nedočká žádné podstatné rekonstrukce, ale dařilo se jej udržovat průjezdný. Přes přeloučský most přejížděli nejen kupci, ale také vojsko. Hejtman pardubického panství Kordule ze Sloupna se snažil uchránit zdejší kraj od povinnosti vyživovat císařská vojska, ale v té době již jednotlivé vojenské oddíly operovaly do značné míry volně, bez ústředního velení, a zajišťovaly si obživu dle své úvahy. V polovině února 1645 si hejtman pardubického panství Kordule ze Sloupna stěhoval u svých nadřízených, úředníků českého oddělení dvorské komory, na nejvyššího vachmistra valdštejského regimentu, pod jehož vedením měla být přesunuta žoldnéřská kompanie od Hradce Králové směrem ku Praze. Pro přesun mohlo být zvoleno několik tras, a tak se pardubický hejtman Kordule ze Sloupna snažil ovlivnit důstojníkovu rozhodnutí částkou 12 dukátů výměnou za slib, že se vojsko vyhne pardubickému

panství. Kordule si nestěžoval na to, že důstojník vymáhal úplatek, to se stalo v logice válečného života běžnou normou, ale na to, že svůj slib nedodržel. Naopak. Při cestě z Hradce Králové do Prahy valdštejský regiment celkem čtyřikrát nocoval na území pardubického panství a způsobil zbytečné škody, zvláště v městě Přelouči.

Přelouč a její okolí ohrožovala švédská posádka z nedalekých Žlebů

Ve vzdáleném Vestfálsku již tehdy diplomaté válčících mocností vyjednávali mírové podmínky, ale jejich vojevůdci dál intenzivně pokračovali ve svém řemesle. Po neúspěšném tažení na Vídeň na jaře 1645 se švédské vojsko pod vrchním velením generála Lennarta Tortenssona vracelo zpět na sever přes české země. Do našeho kraje Švédové přitáhli od Vysokého Mýta a zaměřili svou pozornost na dobývání Pardubic. Pardubická pevnost za cenu velkých obětí místních obyvatel znovu švédskému útoku započatému 25. října 1645, odolala. Tažení švédské armády pokračovalo po neúspěšném dobývání Pardubic dál kolem Kunětické hory ku Hradci Králové. Švédské zásobovací oddíly operovaly v širším okolí, zvláště v prostoru severně od Pardubic. Nejsou žádné zprávy o tom, že by na podzim 1645 byla nějak výrazněji postižena i Přelouč. Pravěpodobně ne. V městských účtech z oné doby se žádné mimořádné výdaje, spojené se švédským tažením neobjevují. Tortenssonovo tažení z roku 1645 bylo posledním velkým vojenským podnikem, který Pardubicko přímo ohrožovalo. I po vojenském neúspěchu u Pardubic švédská armáda pokládala tyto končiny za dobyté území a na vybraných strategických místech zanechávala svoje posádky. Pardubice mezi ně nepatřily, neboť útok na město a zámek se podařilo odrazit, ale Přelouč a její okolí tak až do samého konce války ohrožovala početná švédská posádka z nedalekých Žlebů. Její zásobovací oddíly podnikaly výpady do širokého okolí a plnily i západní část pardubického panství. Zprávy o řádění žlebských Švédů, kteří na Pardubicko vysílali jezdecké oddíly až o 120 koních, se dochovaly ještě z podzimu 1648. Poslední tři roky třicetileté války (1645–1648) proto měly pro město Přelouč nejzoubovější důsledky. U většiny domů, které byly po požárech a vojenském plenění vyhořelé, nebylo možné zřídit ani provizorní zastřešení. Zbylí obyvatelé se schovávali po sklepích a když hrozil příjezd rabujících švédských, císařských nebo kdo ví jakých oddílů, kdo mohl, prchal se zbytkem svého majetku do okolních lesů. Neopravované ohořelé zdi, vystavené po mnoho měsíců povětrnostním vlivům, se začaly i bez lidského přičinění samy hroutit. Městská rada sice formál-

ně fungovala, ale přestala vést pravidelnou agendu. Například údaje o ročních splátkách městských domů vedených až do roku 1644 důsledně, byly ve většině případů za období 1645–1648 zpětně doplněny lakonickou poznámkou „pro veliké a nesnesitelné kontribuce vojenské a vpád nepřátelský do Království českého nepoloženo nic“.

Obnova válkou zničené země trvala celou jednu generaci

Ale z doby krátce po třicetileté válce se dochovaly poměrně přesné údaje o počtu obyvatel a hospodářské situaci v Království českém a také v městě Přelouči. Proto se ví, že v Přelouči žilo v roce 1651 celkem 329 obyvatel starších deseti let. Všichni se formálně hlásili ke katolickému náboženství. Ostatně není divu, stačí vzít v úvahu znění majestátu císaře Ferdinanda II. z roku 1630. Pokud by se mezi obyvateli našel byt jeden jediný jinověrec, mohla by se jeho přítomnost stát důvodem ke zpochybní platnosti všech dosavadních městských práv. Přesto se v nejbližším okolí Přelouče i přes několik desetiletí cílené rekatolizace významná část obyvatelstva hlásila k jiné víře. Podle přehledu obyvatel z roku 1651 bylo v Přelouči celkem 80 obydlí domů. V některých usedlostech, zvláště v případech velkých předměstských dvorů žilo i několik rodin. Není znám skutečný stav těchto domů ale lze se domnívat, že řada z nich byla po válečných letech opravena jen provizorně. Pokud však měly jednotlivé domy své obyvatele a majitele, ti se starali o jejich brzké obnovení. Naprostá většina obyvatel Přelouče byla příslušníky původních pobělohorských rodin, konce války se dočkalo dokonce i několik hospodářů z doby před rokem 1618. Obnova města ale pokračovala jen velmi pomalu. V úředním přehledu hospodářské situace v poválečných Čechách v berní rule sestavené roku 1654 k daňovým účelům bylo vykázáno v Přelouči z celkového počtu 108 usedlostí a celkem 22 pustých objektů bez hospodáře. Dlouhou dobu zůstávaly tyto domy i předměstské statky opuštěné a spálené. K jejich znovuvystavení se nedostávalo sil ani peněz. Žádnou výraznější vlnu přistěhovalců nemohli v Přelouči očekávat, neboť s nedostatkem obyvatel se tehdy potýkala všechna města a vrchnost si své poddané dobře hlídala. S osídlením a znovu vystavěním svého města si museli přeloučští poradit vlastními silami. Obnova válkou zničené země, jejíž města a vesnice se z velké části vyhladila, však trvala celou jednu generaci. Stejně tak tomu bylo i v městě Přelouči.

Použitá literatura:
Dějiny města Přelouče II. – Petr Vorel

Marcela Danihelková

Přelouč v popkultuře 20. a 21. století/doznívání pověstí o Kocourkovu (3. část)

Kuriozitou je také zmínka o Přelouči v hudební složce české úpravy animovaného amerického seriálu *Groovie Goolies* ze 70. let 20. století, který se na začátku 90. let vysílal v Československé televizi pod názvem *Bubuša*. Soundtrack vyšel i na MC kazetách, tento konkrétně na kazetě *Bubuša 2* (1992). Jsou to chytlivé dětské písničky, které nazpívali různí populární zpěváci, texty psal Jiří Jasek. Hned ve druhé skladbě (s názvem *Duch Llana Estacada*) této desky se zpívá o městě na Divokém západě, kde žije hodně duchů a místní občané čekají na hrdinu, který jim pomůže. Ten skutečně pomohl a dokázal to i přesto, že neměl opravdovou pistoli, ale jen dětskou hračku. V další sloce přichází přeloučská „chvilka slávy“. Ponačtením pro dětské posluchače totiž je, že „dobrá pověst řádný respekt zaručí, ať ses vydováděl někde na Západě, nebo doma v Přelouči“. Textař potřeboval rým na slovo „zaručí“, čemuž název našeho města zdárně pomohl. Dle sdělení přeloučských knihovnic tuto kazetu používaly od roku 2001 zhruba deset let při hře „židlování“ přímo v knihovně v rámci Nocí s Andersenem a děti při zmínce o Přelouči radostně vyskaly.

Z divadelní oblasti musíme zmínit hru *Němý Bobeš* Divadla Jára Cimrmana, která měla premiéru roku 1971. V úvodním semináři je hned na začátku citován humorný dopis Jaroslavy Kozákové z Přelouče, ve kterém též popisuje dvou denní zájezd ROH k Máchovu jezeru, kde došlo málem k neštěstí, při kterém se její kamarádka Růžena Málková skoro utopila. Naštěstí byla zachráněna a paní Kozáková prosí, aby bylo zachráněním v divadle veřejně poděkováno, jelikož do něj chodí mnoho diváků. Jak známo, Divadlo Jára Cimrmana si pohrává s fikcí. Podařilo se nám ale přes e-mailovou korespondenci získat vyjádření Zdeňka Svěráka, spoluautora této hry, které vše vysvětluje: „O kocourkovském potenciálu Přelouče jsme nevěděli, zvolili jsme toto město jen proto, aby paní Kozáková odněkud byla. Je to pro Vás asi zklamání, ale je to tak. ZS“

Dle vzpomínek některých našich spoluobčanů se zmínka o Přelouči (ve smyslu Kocourkova) čas od času ocitla i v různých zábavných televizních pořadech v 70. a 80. letech 20. století a občas se v nich ocitne i v naší současnosti. Např. v jedné epizodě populárního pořadu *Ano, šéfe!* (Na Kačabce, vysílal se 1. 10. 2018) popisuje známý český kuchař a moderátor Zdeněk Pohlreich provoz a okolí jedné restaurace v Praze-Hostivaři (která se dle něj do tohoto místa po modernizaci příliš nehodí) tak, že by „klidně mohla být na náměstí v Přelouči, na sídlišti v Českém Těšíně nebo v Ústí nad Labem“ (citace je volně parafrázovaná). V tomto případě je ale zmínka snad spíše pochvalná, kocourkovské stopy nejsou moc patrné. Za upozornění děkuje autor Martinovi, resp. Jakubovi Štěpánkovi.

Jeden z dílů českého rozhlasového pořadu *Tlučhořovi*, který již od roku 1991 natáčí Oldřich Kaiser a Jiří Lábus, také odkazuje na Přelouč. Jmenuje se Polákovi z Přelouče a vysílal se poprvé 12. 6. 2015 na stanici Český rozhlas Dvojka. Tlučhořovi se zde

baví tom, že jakýsi šťastlivec v Pardubickém kraji vyhrál v loterii dvě miliardy korun a mohl by to podle nich být snad jejich vzdálený příbuzný z rodiny Polákových z Přelouče, kterého by proto měli navštívit.

Zajímavostí je pivo z produkce přeloučského soukromého mikropivovaru Pod Lampou s názvem *Vůl na věži*, které je vařeno od počátku existence tohoto mikropivovaru, tedy od roku 2017. Jedná se o nefiltrovaný ležák, většinou tzv. „dvánáctku“ (12°). Mikropivar Pod Lampou sídlí v Přelouči na adrese Svazu bojovníků za svobodu v domě čp. 661, vlastní jej pan Jan Kysilka. Je členem Cechu domácích pivovarníků a vaří ročně nejvýše 2000 l piva. Pivo se od něj v současnosti koupí získat nedá, pouze darem. Plánuje se ale více rozvíjet. Kromě zmíněného *Vola na věži* vaří pivovar ještě další piva s názvy odkazujícími na přeloučské realie, např. *V3S* (Vánoční/Velikonoční třísladový speciál), což je zřejmý odkaz na přeloučskou Autozbrojovku.

Na domě čp. 14 v Pražské ulici (resp. na jeho průčelí do ulice Tůmy Přeloučského, viz fotografie) najdeme v současnosti zajímavé keramické dílko – číslo popisné – využívající motiv *vola taha*ného na věž (č. 4 z něj již upadlo). V tomto případě na jižní věž Občanské záložny. Do přeloučské-

ho popkulturního výčtu bychom mohli zařadit i obrazy od některých přeloučských malířů, které zachycují naše město – za všechny zmiňme např. Františka Emlera či Ivo Štěpánka.

Jak známo, město Přelouč vzalo „kocourkovské“ historky nakonec s humorem a v roce 1991 uspořádalo v rámci oslav 730. výročí povýšení Přelouče na město také „historickou rekonstrukci“ tahání *vola na věž*, kdy se tahala figurína *vola na věž* tzv. staré školy na Masarykově náměstí (nejprve přijelo na voze dokonce živé zvíře). V roce 2019 se povedlo zakomponovat tahání *vola do obnoveného Masopustu* (figurína se tahala na severní věž Občanské záložny), v roce 2020 se vůl zase „krmil“. V posledních letech (zatím 2018 a 2019) se uskutečnily dva ročníky turistického pochodu (nejen) po Přeloučsku s názvem Kocourkovské vandrování – pořádané jsou přeloučským Skautem, resp. hlavně p. Lubošem Ďatkem.

Nyní učiníme geografickou odbočku a podíváme se, kde všude najdeme v České republice místa spjatá s naší městem. Přelouč je natolik unikátní název, že žádnou jinou u nás nenajdeme, lze však nalézt ulice pojmenované po Přelouči. Poměrně známá je ulice Přeloučská ve Starých Čivčích (nese tento název od roku 1998). Je to přímo součást silnice II/322 vedoucí z Přelouče do Pardubic, takže zde nás to příliš nepřekvapí.

Málo se ale ví, že ulici Přeloučskou najdeme i v Praze-Vinohrady (vznikla zhruba před pěti lety). A co je ještě více zajímavé – v této části Prahy je celá řada dalších ulic nesoucí název obcí z Přeloučska. Jmenovitě je to ulice: Bukovinská, Holotínská, Klenovská, Krasnická, Labětinská, Lipoltická, Lohénická, Lohenická, Mělická, Mokošínská, Rašovská, Selmická, Stojická, Strašovská, Štěpánovská, Telčická, Turkovická a Urbanická (eventuálně i Kasalická a Pravská). Je jich tedy celkem 21. Dle informací od Roberta Rytiny, zástupce starosty Městské části Praha-Vinohrady, bylo třeba v roce 1974, když byla obec Vinohrady připojena k hlavnímu městu, vyřešit problém opakování stejných názvů ulic v Praze i ve Vinohrady. Některý pražský úředník tehdy přišel se systémem přejmenovat, resp. pojmenovávat vinohradské ulice podle obcí na Pardubicku, resp. Přeloučsku. Tohoto systému se ve Vinohrady drží v podstatě dodnes, takže časem možná přibude nějaká nová ulice nesoucí název další obce na Přeloučsku.

Dříve byla dle dostupných zdrojů Přeloučská ulice také v Lázních Bohdaneč (dnes se jmenuje Dr. Tyrše, jedná se o hlavní tah při výjezdu od kruhového objezdu směrem na Živance), Pardubicích (dnes K Vápence, je v blízkosti hlavního nádraží) a také ve Svítkově (nyní Přerovská, v blízkosti železnice).

Zcela na závěr zmiňme pro budoucí generace jednu toponomastickou drobnost, pro naše město nepříliš lichotivou. Existuje totiž několik pejorativních variací jména Přelouč, která souvisí s dozníváním kocourkovského fenoménu. Autor tohoto textu provedl mezi svými známými malou anketu, do které se zapojilo osmnáct Přeloučanů i přespolních (od dvacátníků po padesátní-

ky). Výsledky jsou následující – často je zmiňována variace *Blbouč* (což potvrzuje i výzkum Martiny Steklé z roku 2020), ale snad ještě o něco častěji *P*delouč* (omlouváme se za užití tohoto vulgarity, ale v zájmu vědy to bylo nutné). Ke druhé variantě se méně často připojují variace *P*dlouč* či dokonce *P*delákov*. Poměrně často se dodnes setkávají naši občané při svých cestách také s označením Přelouče Kocourkov. Kuriózní (a méně zmiňovaná) je variace *Vepřelouč*. Lze soudit, že tyto alternativní názvy se užívají nejméně od 60. let 20. století. Pro ukázkou uvádíme, že např. v jedné

internetové diskusi z roku 2011 na stránkách idnes.cz lze najít tento názor: „Ještě horší je *Blbouč*, pardon, *Přelouč*... Mají tam pouze dva semaforey a pochopitelně na hlavní stojím buď u jednoho, nebo na další křižovatce...“

Použitá literatura a prameny (výběr):
CYPRIÁN, Karel. *Netradiční historická pohlednice Bohdanče okolo r. 1930*. Zprávy Klubu přátel Pardubicka, 1999, č. 9–10, s. 280–288
STEKLÁ, Martina. *Vnímání městského veřejného prostoru v Přelouči*. Praha, 2020. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. 145 s.

Informace od Jana Kysilky, Roberta Rytiny a konzultace s Mgr. Ladislavem Hlouškem (Státní okresní archiv Pardubice)
<http://cimrman.at/>
<https://dvojka.rozhlas.cz/>
<https://mapy.cz/>
<https://www.youtube.com/>
Souborný katalog Národní knihovny Praha
Parpedie – Pardubická encyklopedie Klubu přátel Pardubicka, heslo Přeloučská ulice

Mgr. Matěj Pešta,
správce muzejních sbírek, KICMP,
731 697 085, muzeum@kicmp.cz

Drobné kamenné památky Přeloučska. Sloup Nejsvětější Trojice s Pietou v Cholticích

O nemocech a obraně proti nim se v minulosti mnoho nevědělo, týkalo se to především nemocí způsobujících epidemie. Zmíňme především mor – kolikrát Evropu, nebo některou zemi potkala morová rána? Už dříve se věřilo, že „víra tvá tě uzdraví“, proto se také setkáváme na mnoha náměstích s morovými sloupky. Morový sloup je monumentální sochařské dílo, které se od poloviny 16. století do konce 18. století stavělo na místě morových hřbitovů a především na veřejných prostranstvích měst v Evropě jako ochrana před morovou ranou. Tyto sloupky jsou typické pro střední Evropu a severní Itálii. Stavěly se jako poděkování za odeznění epidemie a zpravidla i jako prosba o ochranu místa před další epidemií. Tak dříve fungovala opatření proti některým nemocem.

Dominantou náměstí Sv. Trojice v Cholticích je bezpochyby pozoruhodný pískovcový sloup Nejsvětější Trojice. Literatura nezná jméno autora a kupodivu ani přesný rok jeho vzniku, datuje jej ale do konce 17. století, fundátorem měl být snad Romedius Konstantin hrabě Thun, který v 80. letech 17. století vystavěl choltický zámek s kaplí sv. Romedie. Poprvé je památka písemně v pramenech zmíněna roku 1836 a potom několikrát u příležitosti oprav díla (v letech 1847, 1880, 1898, 1912 a 1973–1974). Podle památkářů zde bylo zvoleno méně obvyklé ikonografické řešení a je to ukáзка dobré kamenosochařské úrovně, přestože Panna Marie „sedí poněkud strnule“. Dílo je památkově chráněné od roku 1958. Jelikož bylo v období kolem roku 2000 značně poškozené vandaly a zloději, proběhla v letech 2007–2009 je-

ho rekonstrukce. Kuriózní je, že dnes to fakticky vlastně už není sloup Nejsvětější Trojice – chybí Duch Svátý, který byl umělecky vyjádřen formou holubice. Ta byla na památku přinejmenším ještě roku 1898, v 70. letech 20. století však bylo konstatováno, že holubice chybí „již mnoho let“.

Památka má půdorys zhruba 4x4 metry. Sestává z balustrády zdobené sedmi koulemi a samotného sloupu, na jehož podstavci je socha Piety (Panny Marie s ukřižovaným Ježíšem). Na vrcholu

sloupu je Bůh Otec, který stojí na korintské hlavičce, má v ruce pozlacenou zeměkouli a nechýbí mu ani svatozář (popř. se jedná o Boží oko). Na díle není žádný nápis, ani letopočet. Od provozu na náměstí je památka oddělena kovovým plotem a její stav je na pohled dobrý. Kronikář obce Choltice Karel Kabeláč považuje tento sloup za morový, stejně např. jako menší sloupky (boží muka), o kterých jsme již psali v Přeloučském Roštu č. 2/2018 a 5/2018 (děkujeme za sdělení současné kronikářce Ing. Marii Fižové). Vlastně je to možné, v té době mor na Přeloučsku skutečně působil. Současné je to ale také doklad barokní zbožnosti.

Dnes jsme si představili trochu smutnou památku, ale nemůžeme si mnoho vybírat – prostě se dochovala po našich předcích. Je to paměť na nelehké doby, ale také oslava monumentálního sochařského díla.

Text+foto: Jiří Rejl (kurziva) a Matěj Pešta

Fotohádanka

Správná odpověď lednové fotohádanky zněla: „Na černobílé fotografii od J. Čecha ze září 1962 je vyobrazena křižovatka dnešní ulice Hradecké a Sportovní. Zleva vidíme kus dodnes dochovaného domu čp. 248 a hlavní dům čp. 300 (tehdy Kovomat, dnes Triple Bar). Vedlejší dům čp. 162 byl později (v roce 1974) demolován (číslo popisné bylo přeneseno jinam), v prostoru za ním se dnes nachází autobusové nádraží a v jeho blízkosti se začíná zdvihat současný nadjezd.“ Vyhercem se v rámci losování stal **František Školout**, gratulujeme, v redakci Roštu je připravena malá věcná odměna. Odpovědi na další fotohádanku zasílejte na mail: rost@mesto-prelouc.cz a děkujeme vám za přízeň.

CESTA BISKUPA DANIELA I. DO ŘEČAN NAD LABEM A ZPĚT – 2. část

V prosincovém Roštu jsme si přiblížili osobnost pražského biskupa Daniela I. Zjistili jsme, že se jedná o významného muže, jehož věhlas přesáhl hranice českého státu. Udržoval blízké kontakty s císařem Fridrichem I. Barbarossou a významně se podílel na jeho říšské i italské politice. Z doby pozdního působení biskupa Daniela I. máme doklady o tom, že tento světoběžník, který poznal mnohé části evropského kontinentu, přijel i do našeho kraje.

Poprvé se tak stalo patrně roku 1163. Ze stručného kronikářského zápisu se dozvídáme pouze to, že biskup Daniel I. tehdy jel světit nový chrám opatovického kláštera. Svěcení proběhlo 10. srpna 1163. Trasu cesty biskupa do Opatovic neznáme, do určité míry je však pravděpodobné, že vedla Přeloučkem, snad i přímo přes Přelouč, tehdejší majetek výše zmíněného kláštera.

Řečany nad Labem 14. listopadu 1165

Více můžeme napsat o cestě roku 1165, spjaté se svěcením oltářů v kostelech v Řečanech nad Labem a Jakubu, tedy na jedné i na druhé straně Železných hor. O této cestě víme díky autentickým nalezeným v novověku v oltářích zmíněných chrámů. Autentiky jsou listiny, které obsahují seznam ostatků vkládaných do oltáře, stručně zaznamenávají i okolnosti svěcení oltáře či kostela (zúčastněné osoby, dataci). Vkládání autentik k ostatkům v chrámech je novinkou zaváděnou u nás právě biskupem Danielem. Z těchto počátků známe znění čtyř autentik (1158 – sv. Petr v Bohnicích, říjen 1165 – sv. Ondřej na Starém Městě, listopad 1165 – P. Marie v Řečanech nad Labem a sv. Jakub v Jakubu), dvě (první a poslední) se nám dochovaly v originále, zbylé dvě známe z opisů. Náš kraj tak významně přispívá k detailnímu poznání událostí 12. století v našich zemích.

Zastavme se nejprve v Řečanech nad Labem. Takto oživil atmosféru onoho památného listopadu 1165 František Karel Rosůlek v textu Nejstarší křesťanský chrám na Pardubicku. (V prepisu je ponechán původní pravopis.) „Tenkrátte byl na nohou všechen lid z Řečan, Škudel, Jankovic, z Kladruhu, z Chvaletic, Semína, Břehů a Selmic; přišli sem též z Přeloučí, Labského Tejnice, Pardubic a bůh milý ví, až odkud.

Přijeli sem na koních rousných, neb vozech dvoukolých i čtyřkolých pěkně oděni vládkové z Brloha, Lipoltic, Kozašic, Zdechovic a Chvaletic, jejichž tvrže skrývaly se na úpatí Železných hor,

vládkové z Loděnic, Telčic, Spitovští a z Valu, z nízkého Polabí...

I z kláštera Opatovického ... pospíchalo po cestě opatovské u Přelouče několik bratří řádu sv. Benedikta, aby přivítali vzácné panstvo v Řečanech.“

F. K. Rosůlek tu rozpracovává předpoklad, že nevídaná událost přivedla do Řečan lid z menší i větší dálky. (Někdy tato snaha obsahuje chronologické nemožnosti – evidentní je to zvláště u Pardubic. První písemná zmínka o Pardubicích pochází až z roku 1295. Tehdy byly pouze vesnice u cyriackého kláštera. Městem se staly až v polovině 14. století. Historie Přelouče a řady obcí Přeloučska je starší než dějiny jejich krajského města.)

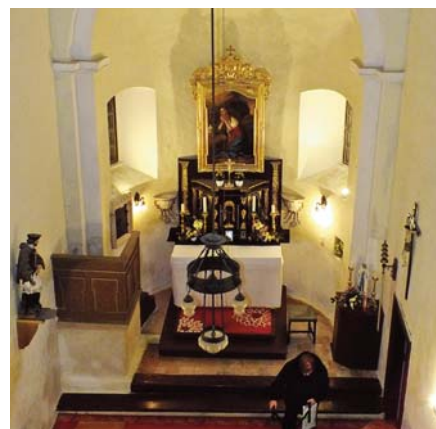
Zajímavá je v Rosůlkově podání následující pasáž: „Ale mezi shromážděním, ba více opodál budoucího posvátného místa, stály též postavy tváří zachmuřených, které doma vycházely ještě na draha, aby tam vzývaly někdejší bohy, jež nevyšli jim z myslí, jimž kříž, trčící v davu poblíž biskupa, byl protivěn.“

Rosůlek tu jistě vychází z pověstí o údajném pohanském obětišti Na Babách v lesích nad Zdechovicemi. Pověst vypráví o tom, že se na tomto skrytém místě udržela pohanská modloslužba až do naší popisovaných časů. Obětiště měli vyvrátit mniši sedleckého kláštera (založen 1142/1143) a nahradit ho již křesťanskou úctou k nedaleké Petrově šlápotě.

Hodně pozornosti věnuje Rosůlek i příchodu vzácného poselstva: „Po staré zemské cestě Trstnické od Prahy přes Běchovice, Úvaly, Český Brod, Plaňany a Kolín přiblížil se, jak zvědoval v hlouček mužů ze Zbraňovic, jejichž povinností bylo jí v časech nepokojných hájiti.

Než průvod sestupoval po skaličkách do Polabské nížiny, přidružil se k němu župan časlavský s některými zeman, i bratři cisterciáci z kláštera Sedleckého, kterýž byl později s vládou řečanským zároveň patronem nového kostela.“

Nejvýznamnějšími členy onoho průvodu byli pak biskup Daniel I. se svými kaplany (včetně kronikáře Vincencia), král Vladislav I. s královnou Juditou a dvořany.

Rosůlkovo líčení se odvíjí od základních údajů uváděných v řečanské autentice a mnohé autor přidává na základě pravděpodobnosti. Zmiňovaná autentika byla v chrámu sv. Máří Magdalény nalezena roku 1737 zdechovickým farářem Antonínem Procházkou v olovené krabici s ostatky. Pergamen obsahoval dva texty – jeden původní, týkající se svěcení chrámu 14. listopadu 1165, druhý – přípis z roku 1407. Z porovnání obou textů lze mj. vyčíst postupné rozdílné zasvěcení chrámu – roku 1165 Panně Marii, roku 1407 sv. Máří Magdaléně.

Text autentiky, dnes ztracené, opsál v polovině 18. století zdechovický farář Thadeus Crispin. Jeho podivuhodné tvary vlastních jmen pak vzbuzují podezření, že některé pasáže nemohl přechist a opsál s chybami. Kromě data svěcení, zasvěcení chrámu a výčtu ostatků nám text prozrazuje jména zainteresovaných osob – zakladatele kostela Praedbocka (Předbora?), časlavského kastelána, a jeho ženy Boreny (Boženy?), chrám vysvěcujícího biskupa Daniela I. a také jména krále Vladislava I. a královny Judity. Tradice dodnes počítá s přítomností všech zmíněných 14. 11. 1165 při svěcení chrámu, ne u všech (zvl. u krále a královny), jak ještě v dalším pokračování uvidíme, je však zcela jistá.

Románský tribunový kostel na vršku v rovinaté krajině si dodnes uchoval svůj románský charakter. Jedná se o pro svou dobu typickou stavbu – stroze zdobenou pouze lizénami a obloučkovým vlysem na apsidě, ale velebnou a vznešenou. Připomíná časy, kdy ambiciózní velmoži dávali najevo svůj význam zakládáním právě takových kostelů, čas tvrzí a hradů měl přijít až o několik desetiletí později.

Dnes často zaslechneme řeč o románském „kostelíku“, toto hodnocení je však zcela zavádějící. Díváme se tak na románský chrám z pohledu člověka doby po gotických katedrálách a stavbách mrakodrapů. Jak monumentálně musel působit mezi prostými dřevěnicemi, v době svého vzniku? Velikost se mu snad mohlo přibližovat jen sídlo velmože, mostkem patně propojené s tribunou kostela. Vnímavý člověk, který vstoupí dovnitř, si toto dokáže představit i dnes a už nikdy označení „kostelík“ nepoužije.

V příštím pokračování se zaměříme na románský chrám v Jakubu, do Řečan se ale budeme v některých poznámkách i nadále vracet.

(Pokračování příště)

Text **Martin Štěpánek**,
foto **Jaroslav Posledník**

Doplňovačka – zajímavá místa v Pardubickém kraji

Tajenka lednové doplňovačky je: **Kunětická hora.**

Kunětická hora je zřícenina hradu z patnáctého století stojící na osamoceném výrazném stejnojmenném vrchu v České tabuli nedaleko Pardubic. Tvoří dominantu Polabí. Zřícenina je chráněna jako kulturní památka a v roce 2001 byla zapsána na seznam národních kulturních památek ČR. Je ve vlastnictví státu, správu zajišťuje Národní památkový ústav. K pojmenování vrchu se vztahuje také pověst z kroniky Václava Hájka z Libočan o Křesomyslově dvořanu Kunakovi, který prý horu pojmenoval svým jménem okolo roku 838. Na základě archeologických výzkumů lze říci, že rozsáhlý hradní komplex stál na Kunětické hoře již v druhé polovině 14. století. Zajímavosti a aktuální informace o Kunětické Hoře naleznete na www.hrad-kunetickahora.cz.

(text a foto čerpáno z internetu)

V rámci losování se výherkyní stala **Růžena Vlčková**, gratulujeme a prosíme, aby se dostavila do redakce Roštu, 3. patro, Městský úřad Přelouč. Všem ostatním děkujeme a těšíme se na nové odpovědi, které zasíláte jako vždy na mail: rost@mestoprelouc.cz.

DOPLŇOVAČKA

Tajenku doplňovačky, kterou je ..., najdete v prostředním řádku.

1. Příběh. – 2. Podlé činy. – 3. Motýl, jehož housenka se pohybuje způsobem připomínající měření po pídích. – 4. Užítkové rostliny. – 5. Úzká mezera. – 6. Paty (zdrobněle). – 7. Duševno. – 8. Televizní vysílání. – 9. Šlechtična. – 10. Části pozemků k výstavbě. – 11. Kaše z kukuřičné mouky.

Pomůcka: polenta

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
A	Y	A	Y	A	Y	A	Y	A	Y	A

Vaříme s Roštem

Milí čtenáři, po delší odmlce zařazujeme do Roštu něco málo ze světa vaření. Nabídneme vám několik receptů z brambor, které jsou neodmyslitelnou součástí snad každé kuchyně. Můžeme si je zakoupit v mnoha obchodech od jara do zimy, jsou naši běžnou záležitostí, kterou možná zaregistrujeme až ve chvíli, kdy nám začnou chybět. Představte si, kdyby brambory najednou nebyly. Ze světa by zmizely křupavé bramboráky, nadýchaná kaše, halušky s brynzou, knedlíky plněné uzeným masem, šklubanky s mákem, nesmíme zapomenout na hranolky či krokety, nebo co taková pravá bramboračka. Zkrátka brambory k nám prostě patří.

Přikládáme rychlý a nenáročný recept: „Rozcuchaná nevěsta“

Potřebujeme: 500 g vařených brambor, 500 g jablek, 4 vejce, 1 hrnek mléka, asi 50 g másla, cukr, mletá skořice

Postup: Jablka a uvařené brambory oloupeme a každé zvlášť nastrouháme na hrubém struhadle. Do máslem vymazaného pekáče střídavě klademe asi centimetrové vrstvy nastrouhaných brambor a hrubě nastrouhaných jablek posypaných cukrem a skořicí. Poslední vrstvu tvoří brambory. Na závěr vše zalijeme vejci rozšlehanými s mlékem, poklademe vložkami zbylého másla a upečeme dorůžova ve vyhřáté troubě.

Fotografie čerpány z internetu, text **MG**

Vážení čtenáři Roštu,

v lednovém čísle jsme zařadili první díl z nové série křížovek, tentokrát v tajence s místem spojeným s naším městem. **První tajenka zněla: Dekorace, dárky, papírnictví Lišková Kateřina.** Děkujeme vám všem, kteří s Roštěm luštíte a zasíláte nám odpovědi. V rámci losování se výhercem stal **Jan Kasal**. Malý věcný dárek je připravený v redakci Roštu, Městský úřad Přelouč, 3. patro. Malou pozornost věnuje výherci i paní Lišková ze svého obchůdku. Gratulujeme a přikládáme další křížovku a těšíme se na vaše nové odpovědi, které zasílejte na mail: rost@mestoprelouc.cz nebo volejte na telefon **466 094 103**.

Předáváme **vzkaz od Kateřiny Liškové** všem svým zákazníkům: „**Děkuji, že chodíte do malých obchůdků nakupovat, moc si toho vážím.**“

	UKLONĚNÍ	DÁT ZA PENÍZE VONNÝ NÁPOJ	ZNAČKA ASTATU		OBAL KMEŇE STROMŮ	LETADLO (KNIŽ.)	PLANETKA	VELKÁ MISTNOST	CITO- SLOVCE BOLESTI		PLACENÝ POTLESK	OVES (ANGL.)	2. díl tajenky	NECHAT SI KNIHU SNŮ	AKVARIJNÍ RYBA
NAŠE ŘEKA				ČÁST KALHOT MODEL FORDU						STROP- NICE					
1. díl tajenky										LARS (DOM.) PLATIDLO INDIE					
LYŽAŘSKÝ ODDÍL (ZKR.)			PRACÍ PRAŠEK CUKRO- VÍNKA						ELEK- TRODA JITKA (DOM.)						
ODE (SLOVEN.)				AUTOMAT. OBCHODNÍ SYST. (ZKR.) MĚDĚNKA				JAKSI VÝKLADNÍ SKŘÍN					PLOŠNÁ MÍRA KLOBOUK		
NÁŠ HISTORIK					ČERSTVÁ ZPRAVA POTŘEBA RYBÁŘE							STOVKY LIHOVINA Z MLÉKA			
SOUBOR MAP						SKUČETI ROZÁLIE (DOM.)					DÁNSKÝ OSTROV NÁŠ SPI- SOVATEL				ESTONSKÉ SÍDLO
	ZÁNĚT SLIZNICE VĚNOVANY PŘEDMĚT						POPĚVEK POŘÁDEK (KNIŽ.)			ARANKA (DOM.) NÁZEV HLÁSKY K					
DAROVATI BICYKL								LHÁŘ (SLOVEN.) REG. MUZE- UM (ZKR.)							
SVISLÁ JESKYNĚ					3. díl tajenky										
KONČE- TINA					PRAOTEC					RÝNSKÝ ČLUN				AAK, ALS, ARE, AVION, KANI, KOPNA, NAPP, OATS, PRESOV	

Přeloučský Rošt – měsíčník, periodický tisk územního samosprávného celku, evidenční číslo MK ČR E 11513, číslo 2 – 5. února 2021.

Vydává: Město Přelouč, Československé armády 1665, 535 33 Přelouč, IČO 00274101. Šéfredaktorka Marcela Gryčová. Sídlo redakce: MěÚ Přelouč, Československé armády 1665, 535 33 Přelouč, tel.: 466 094 103, fax: 466 094 104, e-mail: rost@mestoprelouc.cz, podávání novinových zásilek povoleno OdSP Pardubice č.j. 1344/92-PP/1 ze dne 6. 5. 1992. Vytiskl TNM Print s.r.o. Poděbrady, počet výtisků 1200. Redakce neodpovídá za obsah příspěvků poskytnutých čtenáři a inzerenty. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkracovat bez souhlasu autora. **Uzávěrka příštího čísla je 17. 2. 2021.**